

Rhagarweiniad

Mae Ystadegau Ariannol Llywodraeth Leol yng Nghymru yn gyhoeddiad blynyddol a baratoir gan Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Lluniwyd y mwyafrif o'r tablau hyn ar sail y ffigurau ariannol a roddwyd gan awdurdodau lleol i Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Cydnabyddir yn ddiolchgar gydweithrediad yr awdurdodau lleol a chymorth adrannau eraill o'r llywodraeth a sefydliadau proffesiynol.

Rhanbarth dan sylw:

Mae'r ystadegau i gyd yn ymwneud â Chymru oni nodir fel arall.

Ffigurau crwn:

Mewn tablau lle gwnaed y ffigurau'n grynon hyd at y digid olaf agosaf, mae'n bosibl y gwelir ychydig o anghysondeb rhwng swm y gwahanol eitemau a'r cyfanswm a ddangosir.

Symbolau:

Defnyddir y symbolau canlynol drwy'r cyhoeddiad hwn:

- .. dim ar gael
 - . dim yn gymwys
 - llai na hanner y digid olaf a ddangosir
- a adolygu

Gellir cyfeirio ymholiadau am unrhyw un o'r tablau a gynhwysir yn y cyhoeddiad hwn at:

Y Gyfarwyddiaeth Ystadegol 3
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

Rhif ffôn: (029) 2082 3404 / (029) 2082 3963

E-bost: stats.finance@wales.gsi.gov.uk

Rhagair

Ar y cyfan, daeth y trefniadau presennol ar gyfer ariannu refeniw a chyfalaf awdurdodau lleol i fodolaeth ym 1990-91 o ganlyniad i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 a Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.

O ran refeniw, cyflwynodd y Llywodraeth gyfanswm gwario safonol fel ei barn o lefel briodol gwariant refeniw blynyddol llywodraeth leol. Dilewyd trethi domestig a chyflwynwyd y tâl cymunedol. Ailbrisiwyd gwerthodd trethiannol annomestig, pennwyd punt-dâl cenedlaethol a dosbarthwyd incwm trethi drwy gyfrwng cronfa genedlaethol. Ar yr ochr gyfalaf, yr oedd y prif newidiadau'n ymwneud ag ariannu gwariant cyfalaf, gan gynnwys cyflwyno cymeradwyaethau credyd. Ar 1 Ebrill 1993, cafodd y system refeniw ei newid ymhellach pan gyflwynwyd treth gyngor o dan Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 i gymryd lle'r tâl cymunedol fel y mecanwaith ar gyfer codi trethi lleol.

Ar 1 Ebrill 1995, daeth y pedwar awdurdod heddlu yng Nghymru yn awdurdodau ar wahân, yn cael grantiau a chyfran o'r trethi annomestig yn uniongyrchol o'r llywodraeth ganolog. Rhoddwyd pwerau iddynt bennu eu cyllidebau eu hunain ac i braeseptio'n uniongyrchol ar awdurdodau bilio i godi refeniw o'r dreth gyngor.

Dileodd Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 y cynghorau dosbarth a'r cynghorau sir a'u disodli ar 1 Ebrill 1996 â chynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol un haen. Mae'r awdurdodau newydd yn cyflawni'r holl swyddogaethau a gyflawnwyd o'r blaen gan y cynghorau dosbarth a'r cynghorau sir, gan gynnwys casglu'r dreth gyngor a threthi annomestig.

Cyflwynodd Deddf Llywodraeth Leol 2003, ymysg eraill, y system benthyca cynghorus awdurdod lleol. Rhoddodd hyn fwy o rheolaeth i awdurdodau lleol ar ariannu cyfalaf eu hun.

Cyflawnwyd ymarfer ailbrisiu yng Nghymru yn 2005. Roedd hyn yn cynnwys ailfandio pob annedd domestig mewn i fandiau newydd wedi'u hailbrisiu ar sail eu gwerth ar 1 Ebrill 2003. Cyflwynwyd band I newydd ar gyfer anheddau sydd â gwerth dros £424,000.

Gwelir diffiniadau a nodiadau manwl yn yr atodiadau.

Mae'r mwyafrif o'r data sydd wedi'u crynhoi yn y cyhoeddiad yma wedi'u cyhoeddi yn flaenorol fel datganiadau ystadegol ar wefan y Cynulliad (www.cymru.gov.uk/keypubstatisticsforwales). Cynhwysir fersiynau mwy manwl o'r data a rhoddir yn y cyhoeddiad yma yn StatsCymru (<http://www.statscymru.cymru.gov.uk/>).

Cynnwys

1 Gwariant Refeniw

1.1	Gwariant refeniw.....	4
1.2	Ariannu gwariant refeniw gros	5
1.3	Gwariant refeniw, yn ôl gwasanaeth.....	6

2 Gwariant Cyfalaf

2.1	Cyfanswm gwariant cyfalaf	12
2.2	Ariannu gwariant cyfalaf	13
2.3	Ariannu gwariant cyfalaf rhagolygol, 2004-05 i 2005-06.....	14
2.4	Rhagolwg o ofyniad ariannu cyfalaf, 2004-05 i 2007-08.....	14
2.5	Gwariant a derbyniadau cyfalaf, yn ôl gwasanaeth	15

3 Ardrethi Annomestig

3.1	Casglu ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod bilio	20
3.2	Cyfraniadau at y gronfa ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod bilio	21
3.3	Cyfran o ad-dosranedig ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod	22
3.4	Cyfraniadau i'r gronfa ardrethi annomestig.....	23

4 Treth Gyngor

4.1	Nifer yr eiddo domestig fesul band treth gyngor, yn ôl awdurdod bilio, 2005-06 ..	28
4.2	Anheddau'r dreth gyngor	29
4.3	Eithriadau treth cyngor, yn ôl dosbarth eithriad	29
4.4	Cyfansoddiad y dreth gyngor band D gyfartalog, yn ôl awdurdod bilio, 2005-06...	30
4.5	Casglu'r dreth gyngor, yn ôl awdurdod bilio, ar 31 Mawrth.....	31
4.6	Casglu'r dreth gyngor, ar 31 Mawrth 2005.....	32

Atodiadau

Atodiad A	36
Atodiad B	52
Atodiad C	58

Geirfa

65

1 Crynodeb

Mae gwariant refeniw yn cynnwys dwy elfen benodol, sef gwariant cyfredol ac ariannu dyledion.

Yn y bôn gwariant cyfredol yw'r gost a gysylltir â rhedeg gwasanaethau'r awdurdodau lleol, megis cyflogau gweithwyr, neu brynu nwyddau megis llyfrau ar gyfer ysgolion, neu wasanaethau megis lleoedd mewn cartrefi gofal preswyl. Mae gwariant refeniw hefyd yn cynnwys costau rhedeg o ddydd i ddydd megis gwres, goleuadau a glanhau adeiladau'r awdurdodau lleol neu redeg a chynnal-a-chadw cerbydau'r awdurdodau lleol. Mae'r gwariant hwn yn cael ei gydbwyso gan incwm o werthiannau, ffioedd, taliadau ac incwm arall heb fod yn grantiau. Mae gwariant refeniw yn cael ei ariannu gan y llywodraeth ganolog, ar ffurf grantiau cyffredinol a phenodol, y dreth gyngor a godir yn lleol a chyfraniadau o gronfeydd.

Gwariant refeniw net yw gwariant refeniw gros llai'r gwariant hwnnw a ariennir trwy grantiau penodol heblaw grantiau'r heddlu. Y gofyniad cyllideb yw gwariant refeniw net llai gwariant a ariennir o gronfeydd yr awdurdodau lleol.

Ariannu dyledion yw ad-dalu dyledion a'r llog cysylltiedig sy'n daladwy ar fenthyciadau a godir i ariannu hen wariant cyfalaf (adran 2). Mae hefyd yn cynnwys unrhyw gyfraniadau refeniw uniongyrchol i wariant cyfalaf.

Mae'r tablau yn yr adran hon yn ymdrin yn bennaf â gwariant alldro terfynol ar gyfer y blynyddoedd hyd at 2003-04 a gwariant wedi'i gyllidebu ar gyfer 2004-05 a 2005-06.

Mae tabl 1.1 yn dangos sut y mae lefel y gwariant refeniw (gweler yr eirfa) wedi newid rhwng 1990-91 a 2005-06.

- Rhwng 1996-97 a 2005-06, cododd gwariant refeniw gros 79 y cant o £3,409 miliwn i £6,104 miliwn (tabl 1.1).

Mae tabl 1.2 yn dangos y dadansoddiad o ariannu gwariant refeniw gros rhwng 1990-91 a 2005-06.

- Ers 1991-92, mae'r gyfran o refeniw gros a ariennir gan drethi lleol wedi cynyddu yn raddol i gyrraedd 17 y cant yn 2005-06 (tabl 1.2).

Mae tabl 1.3 yn dangos y dadansoddiad o wariant refeniw yn ôl gwasanaeth ac i bob pen o'r boblogaeth rhwng 2001-02 a 2005-06.

- Daeth gwariant refeniw gros i gyfanswm o £5,243 miliwn yn 2003-04 neu £1,784 y pen o'r boblogaeth (tabl 1.3). Roedd hwn yn gynnydd o 11.3% dros 2002-03.
- O'r cyfanswm hwn, gwariwyd £1,921 miliwn ar wasanaethau addysg a gwariwyd £510 miliwn ar wasanaethau'r heddlu.

GWARIANT REFENIW

1.1 Gwariant refeniw (a)

	Gwariant refeniw gros (b)	Gwariant refeniw net (c)	<i>£ miliynau</i> Y gofyniad cyllideb (d)
1990-91	2,519.6	2,157.5	2,169.5
1991-92	2,861.0	2,409.8	2,416.0
1992-93 (e)	3,048.4	2,575.5	2,587.0
1993-94 (e)	3,015.5	2,553.6	2,599.3
1994-95	3,147.2	2,682.4	2,698.9
1995-96	3,340.2	2,862.1	2,786.4
1996-97	3,409.0	2,917.6	2,907.7
1997-98	3,509.8	3,046.0	3,021.9
1998-99	3,638.6	3,162.6	3,161.7
1999-00	3,770.3	3,343.9	3,343.2
2000-01 (a)	4,010.0	3,511.2	3,540.2
2001-02	4,350.4	3,749.2	3,757.0
2002-03	4,708.6	3,929.8	3,957.6
2003-04	5,242.8	4,238.2	4,261.4
2004-05 (f)	5,754.5	4,466.6	4,410.6
2005-06 (f)	6,103.8	4,737.5	4,668.0

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw a ffurflenni cyllid refeniw

- (a) Am flynyddoedd hyd at ac yn cynnwys 1999-2000 mae'r tabl yma yn cynnwys gwariant awdurdodau lleol, yn cynnwys gwasanaethau heddlu a thân, ynghyd ag ardollau gan gynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol i awdurdodau parciau cenedlaethol, sy'n gyfrifol am tua 25% o wariant parciau cenedlaethol. Nid yw'r tabl yma yn cynnwys y 75% sy'n weddill o'r gwariant yma am y blynyddoedd hyn. O 2000-01 ymlaen mae'r ffigurau yn cynnwys holl wariant parciau cenedlaethol, gan gynnwys y grant 75% o llywodraeth ganolog a eithrir yn y blynyddoedd blaenorol.
- (b) Gwariant refeniw gros yw cyfanswm gwariant yr awdurdodau lleol ar wasanaethau, ynghyd â thaliadau cyfalaf, ond yn net o unrhyw incwm o werthiannau, ffioedd, a thaliadau a ffynonellau eraill heb fod yn ffynonellau grant. Mae'n cynnwys gwariant a ariennir gan grantiau penodol o fewn cyllid allanol agregedig (AEF) a'r tu allan iddo. Mae'r ffigurau wedi cael eu haddasu er mwyn cyfrif am gostau pensiwn FRS17.
- (c) Gwariant refeniw net yw gwariant refeniw gros heb gynnwys yr hyn a ariennir gan yr holl grantiau penodol heb fod yn grantiau'r heddlu. Mae'r ffigurau ar gyfer y blynyddoedd cynharach wedi'u hailwampio i fod yn gyson â'r diffiniad presennol hwn o wariant refeniw net.
- (d) Y gofyniad cyllidebol yw gwariant refeniw gros heb gynnwys yr hyn a ariennir gan yr holl grantiau penodol heb fod yn grantiau'r heddlu a'r gwariant hwnnw a ariennir o gronfeydd yr awdurdodau lleol. Swm y gwariant a ariennir gan y dreth gyngor a chymorth cyffredinol gan y llywodraeth ganolog ydyw, sef y grant cynnal refeniw, grant yr heddlu, ardrethi annomestig wedi'u hail ddsbarthu, ac unrhyw ryddhad grant ar gyfer y tâl cymunedol neu'r dreth gyngor. Mae'r ffigurau ar gyfer y blynyddoedd cynharach wedi'u hailwampio i fod yn gyson â'r diffiniad presennol hwn o'r gofyniad cyllidebol.
- (e) Trosglwyddwyd y cyfrifoldeb dros ddarparu gwasanaethau addysg bellach ac uwch o'r awdurdodau lleol ym 1992-93 a 1993-94 yn eu trefn.
- (f) Ffigurau'r gyllideb.

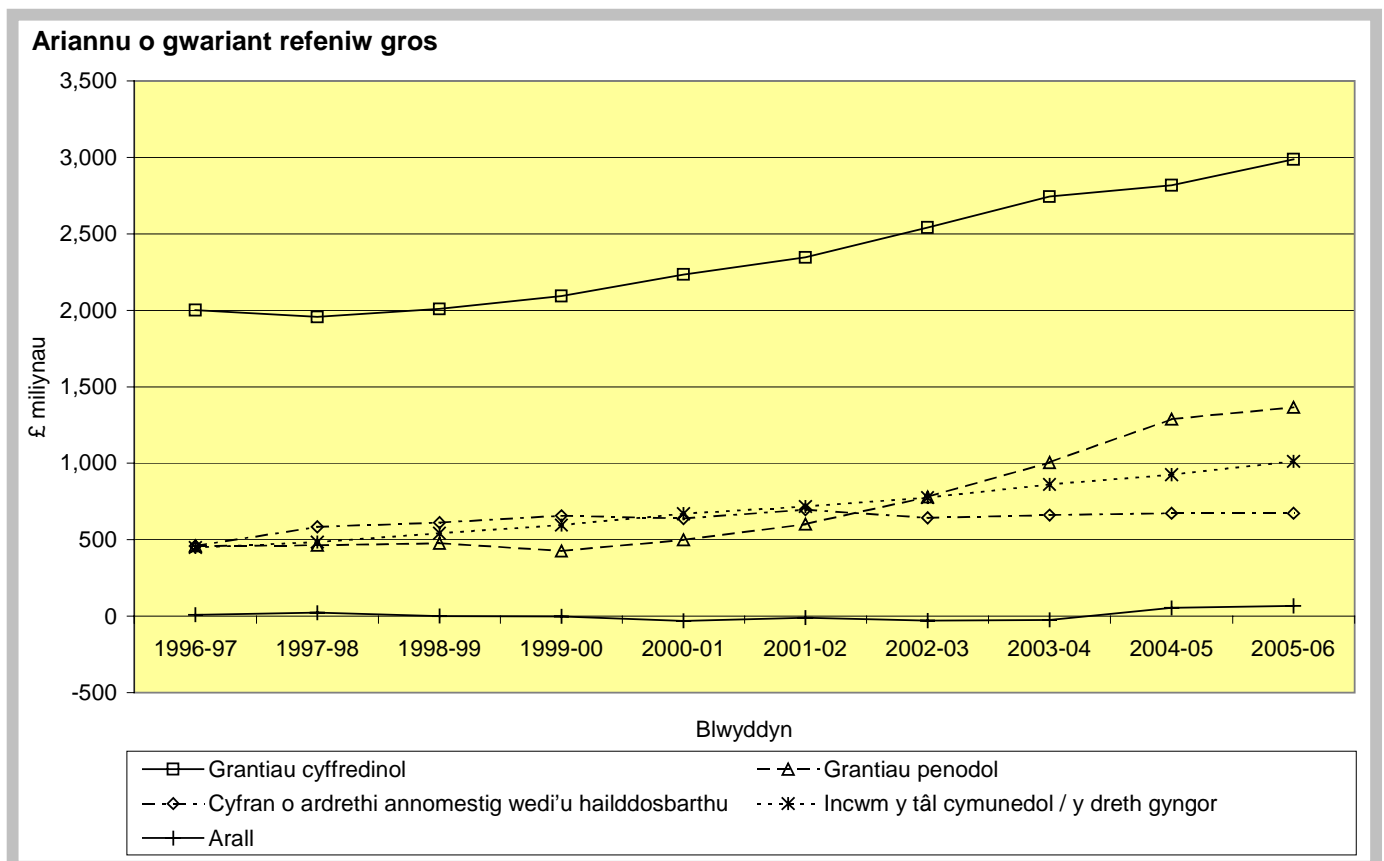
1.2 Ariannu gwariant refeniw gros

£ miliynau

	Ariannwyd gan:					
	Gwariant refeniw gros (a)	Grantiau cyffredinol y llywodraeth (b)	Grantiau penodol y llywodraeth (c)	Cyfran o ardrethi annomestig wedi'u haiddosbarthu	Incwm y tâl cymunedol / y dreth gyngor (d)	Arall (e)
1990-91	2,519.6	1,249.6	362.0	443.0	477.1	-12.2
1991-92 (f)	2,861.0	1,659.9	451.3	525.0	231.5	-6.6
1992-93	3,048.4	1,752.7	472.8	536.0	298.7	-11.9
1993-94	3,015.5	1,807.0	461.8	470.2	322.6	-46.2
1994-95	3,147.2	1,881.2	464.7	464.0	354.4	-17.1
1995-96	3,340.2	1,873.1	478.1	520.0	394.1	74.9
1996-97	3,409.0	2,000.8	491.4	459.0	449.2	8.6
1997-98	3,509.8	1,956.8	463.8	584.0	483.3	21.8
1998-99	3,638.6	2,008.9	476.0	612.0	541.8	-0.1
1999-00	3,770.3	2,093.1	426.4	656.0	595.9	-1.1
2000-01	4,010.0	2,234.0	498.8	638.0	670.1	-30.9
2001-02	4,350.4	2,345.4	601.1	697.0	716.4	-9.5
2002-03	4,708.6	2,540.9	778.8	643.0	775.7	-29.7
2003-04	5,242.8	2,742.6	1,004.7	660.0	861.0	-25.4
2004-05 (g)	5,754.5	2,816.8	1,287.9 (h)	672.0	924.1	53.7
2005-06 (g)	6,103.8	2,986.6	1,366.3	672.0	1,012.0	66.9

Ffynhonnell: setliadau, ffurflenni alldro refeniw a ffurflenni cyllid refeniw

- (a) Codwyd o dabl 1.1.
 (b) Gan gynnwys yr holl grantiau heb eu neilltuo, sef y grant cynnal refeniw, grant yr heddlu, grant cynllun lleihau'r dreth gyngor, grant trosiannol a'r addasiad i wrthdroi'r trosglwyddiad o arian talebau meithrin allan ym 1997-98. Gweler hefyd droednodyn (f).
 (c) Gan gynnwys grantiau penodol ac atodol, heb gynnwys grant yr heddlu. Gweler hefyd droednodyn (f).
 (d) Mae hyn yn cynnwys praeseptau'r cyngorau cymuned, ac incwm a gwmpesir gan grant budd-dâl y tâl cymunedol / y dreth gyngor, ond nid yw'n cynnwys grant cynllun lleihau'r dreth gyngor.
 (e) Mae hyn yn cynnwys defnyddio cronfeydd yr awdurdodau lleol, neu cyfrannu atynt, a mân addasiadau eraill.
 (f) Ym 1991-92, rhoddwyd grant o £140 y trethdalwr i'r awdurdodau lleol yng Nghymru i leihau biliau'r tâl cymunedol. Ychwanegwyd y grant at y grant cymorth refeniw yn y blynyddoedd dilynol.
 (g) Ffigurau'r gyllideb.
 (h) Cyflwynwyd grant penodedig newydd ar gyfer ad-daliadau rhent i denantiaid HRA sy'n cyfro 100% o wariant yn 2004-05 (gweler Atodiad C4).

GWARIANT REFENIW

1.3 Gwariant refeniw, yn ôl gwasanaeth (a)

	<i>£ miloedd</i>				
Gwasanaeth	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05 (b)	2005-06 (b)
Cynghorau sir a bwrdeistref sirol:					
Addysg	1,650,922	1,738,748	1,920,714	2,005,070	2,100,874
Gwasanaeth cymdeithasol personol	746,545	856,562	987,304	1,014,521	1,114,500
Tai'r cronfa gyngor, yn cynnwys budd-dâl (c) (d)	286,982	329,646	371,233	639,324	679,109
Gwasanaethau amgylcheddol lleol (e)	207,658	227,585	262,209	302,468	331,640
Rheolydd a thrafnidiaeth	188,360	217,321	240,786	249,634	260,249
Llyfrgelloedd, diwylliant, treftadaeth, chwaraeon ac hamdden	194,953	207,643	217,545	161,162	169,599
Planio, economaidd a datblygu cymunedol	63,187	69,820	86,098	98,031	112,862
Llysoedd ynadon, crwneriaid ac eraill (f)	24,643	25,697	28,766	30,090	2,785
Budd-dâl y dreth cyngor a gweinyddu (g)	33,572	33,930	36,034	31,284	28,012
Costau ariannu dyled: siroedd	244,126	237,952	250,792	269,457	288,169
Gweinyddu canolog a gwariant refeniw arall: siroedd (h) (i)	159,361	182,151	201,695	261,756	293,986
Pob cyngor sir a chynghorau bwrdeistref sirol	3,800,310	4,127,054	4,603,176	5,062,797	5,381,785
Awdurdodau heddlu:					
Gwariant gweithredol heddlu	419,243	451,638	485,483	519,268	554,036
Gwariant heddlu arall (h)	15,831	8,131	24,885	29,207	14,699
Pob awdurdod heddlu	435,074	459,769	510,368	548,475	568,735
Awdurdodau tân:					
Gwariant gweithredol tân	100,686	106,427	107,336	123,994	130,880
Gwariant tân arall (h)	3,093	2,551	8,169	2,692	5,211
Pob awdurdod tân	103,779	108,978	115,505	126,686	136,091
Awdurdodau parc cenedlaethol:					
Gwariant gweithredol parc cenedlaethol	10,023	10,722	11,290	13,943	14,773
Gwariant parc cenedlaethol arall (h)	1,195	2,090	2,504	2,639	2,440
Pob awdurdod parc cenedlaethol	11,218	12,812	13,794	16,582	17,213
Gwariant refeniw gros	4,350,381	4,708,612	5,242,843	5,754,540	6,103,824
Grantiau penodol (heb cynnwys grant budd-dal y dreth gyngor) (d)	-601,145	-778,795	-1,004,688	-1,287,938	-1,366,301
Gwariant refeniw net	3,749,236	3,929,817	4,238,155	4,466,602	4,737,522
Rhoi i (+) / tynnu o gronfeydd (-)	7,789	27,756	23,256	-55,960	-69,474
Y gofyniad cyllideb	3,757,025	3,957,573	4,261,411	4,410,641	4,668,049

- (a) Dangosir gwariant ar wasanaethau heb gynnwys yr hyn a ariennir gan werthiannau, ffioedd a thaliadau, ond gan gynnwys yr grantiau penodol. Mae'r ffigurau wedi cael eu haddasu er mwyn cyfrif am gostau pensiwn FRS17. Mae cyfrifiadau £ y pen yn defnyddio amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestridd Cyffredinol o'r boblogaeth ar gyfer 2001, 2002 a 2003.
- (b) Ffigurau'r gyllideb.
- (c) Yn cynnwys budd-dâl tai, a chostau tai'r sector preifat megis darpariaeth ar gyfer y digartref. Ddim yn cynnwys tai sydd ym mherchnogaeth y cyngor.
- (d) Am 2004-05 ymlaen, yn cynnwys ad-daliadau rhent a ganiatwyd i denantiaid HRA ac ariannir 100% trwy grant.
- (e) Yn cynnwys mynwentydd ac amlosgfeydd, diogelwch cymunedol, iechyd yr amgylchedd, diogelwch bwyd, manau agored a chasglu/gwaredu gwastraff.
- (f) Trosglwyddwyd y cyfrifoldeb dros lysoedd ynadon i'r Adran Materion Cyfansoddiadol ar 1 Ebrill 2005.
- (g) Ni chynhwysir gwariant ar wariant budd-dâl y dreth gyngor a ariennir gan y grant penodol oddi wrth yr Adran Gwaith a Phensiynau.
- (h) Yn cynnwys costau gweinyddol canolog rheoli corfforaethol, cynrychiolaeth ddemocrataidd a rhai costau, megis y rhai sy'n ymwneud â chyfraniadau blynyddoedd blaenorol neu chyfraniadau pensiwn ychwanegol na ddylai gael eu dyrannu i wasanaethau unigol. Mae'r ffigur hefyd yn cynnwys gwariant cyfalaf a godir ar y cyfrif refeniw ac mae'n net o unrhyw log y disgwylir iddo gronni ar weddillion.
- (i) Mae'r ffigur yn cynnwys gwasanaethau amaethyddol, gwasanaethau canolog i'r cyhoedd megis cofrestru genedigaethau ac etholiadau, amddiffyn yr arfordir ac atal llifogydd, cynghorau cymuned, diogelu'r defnyddiwr a thrwyddedu.

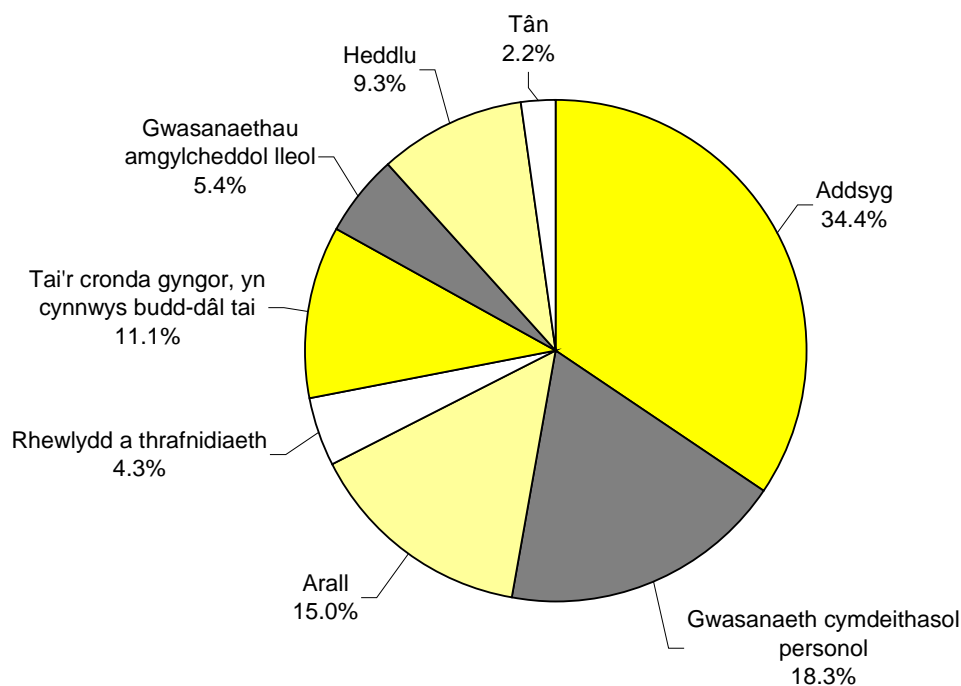
1.3 (parhad) Gwariant refeniw, yn ôl gwasanaeth, y pen o'r boblogaeth (a)

£ y pen

2001-02	2002-03	2003-04	2004-05 (b)	2005-06 (b)	Gwasanaeth
					Cyngorau sir/bwrdeistref sirol:
567	595	654	682	715	Addysg
257	293	336	345	379	Gwasanaeth cymdeithasol personol
99	113	126	218	231	Tai'r cronfa gyngor, yn cynnwys budd-dâl tai (c) (d)
71	78	89	103	113	Gwasanaethau amgylcheddol lleol (e)
65	74	82	85	89	Rhewlydd a thrafnidiaeth
67	71	74	55	58	Llyfrgelloedd, diwylliant, treftadaeth, chwaraeon ac hamdden
22	24	29	33	38	Planio, economaidd a datblygu cymunedol
8	9	10	10	1	Llysoedd ynadon, crwneriaid ac eraill (f)
12	12	12	11	10	Budd-dâl y dreth cyngor a gweinyddu (g)
84	81	85	92	98	Costau ariannu dyled: siroedd
55	62	69	89	100	Gweinyddu canolog a gwariant refeniw arall: siroedd (h) (i)
1,306	1,412	1,567	1,723	1,832	Pob cyngor sir a chyngorau bwrdeistref sirol
					Awdurdodau heddlu:
144	154	165	177	189	Gwariant gweithredol heddlu
5	3	8	10	5	Gwariant heddlu arall (h)
149	157	174	187	194	Pob awdurdod heddlu
					Awdurdodau tân:
35	36	37	42	45	Gwariant gweithredol tân
1	1	3	1	2	Gwariant tân arall (h)
36	37	39	43	46	Pob awdurdod tân
					Awdurdodau parc cenedlaethol:
3	4	4	5	5	Gwariant gweithredol parc cenedlaethol
0	1	1	1	1	Gwarinat parc cenedlaethol arall (h)
4	4	5	6	6	Pob awdurdod parc cenedlaethol
1,495	1,611	1,784	1,959	2,078	Gwariant refeniw gros
-207	-266	-342	-438	-465	Grantiau penodol (heb cynnwys grant budd-dal y dreth gyngor) (d)
1,288	1,344	1,443	1,520	1,613	Gwariant refeniw net
3	9	8	-19	-24	Rhoi i (+) / tynnu o gronfeydd (-)
1,291	1,354	1,450	1,501	1,589	Y gofyniad cyllideb

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw a ffurflenni cyllid refeniw

Dadansoddiad o wariant refeniw gros: 2005-06

2 Crynodeb

Buddsoddiad yng ngwasanaethau'r awdurdodau lleol yw gwariant cyfalaf, sef yn bennaf darparu, caffael a gwella asedau penodedig megis tir, adeiladau, cerbydau a pheiriannau ynghyd â thalu grantiau a blaensymiau i gyrff penodol, megis grantiau adnewyddu tai a wneir i berchnogion tai preifat. Mae derbyniadau cyfalaf yn deillio fel rheol o waredu asedau penodedig, er enghraifft gwerthu tai cyngor, ac o ad-dalu grantiau a blaensymiau.

Crynohir cyfanswm gwariant cyfalaf (gweler yr eirfa) yn nhabl 2.1. Dadansoddir y cyfansymiau yn wariant ar asedau penodedig (megis prynu neu adeiladu adeiladau newydd a chaffael tir, cerbydau neu beiriannau) ac ar grantiau a blaensymiau a delir i gyrff amrywiol (yn bennaf grantiau adnewyddu a delir i berchnogion tai preifat). Dros y cyfnod 1990-91 i 1995-96, cyn yr ad-drefniant llywodraeth leol, fe gododd gwariant cyfalaf yn gyson. Yna fe ddisgynnodd yn raddol hyd at 1999-2000 cyn cynyddu unwaith eto. Mae rhagolygon am 2004-05 yn dangos cynnydd sylweddol ar flynyddoedd blaenorol. Er hynny, mae profiad yn dangos bod rhagolygon yn tueddu i oramcangyfrif.

- Cyfanswm gwariant cyfalaf yr awdurdodau lleol yng Nghymru yn 2003-04 oedd £741 miliwn (tabl 2.1). O'r hyn, roedd £613 miliwn yn ymwneud â gwariant ar asedau penodedig a £127 miliwn yn ymwneud â thaliadau grantiau a blaensymiau.

Rhwng 1990-91 a 2003-04 roedd yn rhaid cael cwfer credyd ar gyfer holl wariant cyfalaf yr awdurdodau lleol. Darperid hyn yn rhannol gan y llywodraeth drwy gyfrwng cymeradwyaethau credyd (gweler yr eirfa) a grantiau. Daeth y gweddill o adnoddau'r awdurdodau lleol eu hunain ar ffurf derbyniadau cyfalaf y gellid eu defnyddio ac arian o refeniw (tabl 2.2).

Cyflwynwyd y system ddarbodus ar gyfer cyllid cyfalaf awdurdodau lleol ar 1 Ebrill 2004. Dan y system ddarbodus nid yw cymeradwyaethau credyd yn bodoli bellach, a rhaid i awdurdodau benderfynu drostynt eu hunain faint y gallant fforddio i'w fenthyg ar sail asesiad darbodus o'u gofynion gwariant cyfalaf.

- O'r £1,063 miliwn gwariant rhagolygol yn 2005-06, ariannwyd £466 miliwn gan grantiau, £269 miliwn gan Fenthyciadau, £153 miliwn drwy'r defnydd o dderbyniadau cyfalaf, £106 miliwn gan Lwfans cyweiriadau mawr a £69 miliwn gan arian refeniw (tabl 2.3).

Mae tabl 2.5 yn rhoi cyfres amser o wariant cyfalaf a derbyniadau yn ôl gwasanaeth. Ceir dadansoddiad gwasanaeth pellach o ddata 2003-04 yn Atodiad B.

- Y gwasanaethau a oedd â'r gwariant uchaf yn 2003-04 oedd tai yn £221 miliwn, a gwasanaethau lleol eraill yn £223 miliwn (tabl 2.5).
- Daeth derbyniadau cyfalaf yn 2003-04 i gyfanswm o £252 miliw, ac o'r rheini yr oedd £176 miliwn yn ymwneud â thai (tabl 2.5).

GWARIANT CYFALAF

2.1 Cyfanswm gwariant cyfalaf

£ miliynau

	Cyfanswm gwariant cyfalaf				Cyfanswm y derbyniadau cyfalaf a ddaeth i law (b)		
	Gwariant ar asedau sefydlog	Grantiau a blaensymiau	Arall (a)	Cyfanswm	Gwaredu asedau sefydlog	Arall	Cyfanswm
1990-91	481.9	105.0	1.1	588.0	107.8	19.6	127.4
1991-92	501.0	118.1	1.4	620.5	71.4	16.9	88.2
1992-93	523.9	163.5	1.8	689.1	63.6	13.9	77.5
1993-94	502.9	175.2	3.2	681.3	129.0	26.3	155.3
1994-95	569.9	174.4	-2.5	741.7	82.2	12.3	94.5
1995-96	591.8	197.9	-4.2	785.5	67.7	51.6	119.3
1996-97	462.0	196.5	34.6	693.2	70.0	9.3	79.3
1997-98	423.8	176.8	14.5	615.2	84.6	9.3	93.9
1998-99	408.3	152.3	3.2	563.8	77.2	8.7	85.8
1999-00	387.6	137.5	5.5	530.6	104.4	5.9	110.3
2000-01	430.8	117.5	-2.0	546.3	92.8	4.8	97.5
2001-02	487.9	109.4	-2.0	595.3	93.4	6.4	99.8
2002-03	518.4	119.4	0.9	638.7	159.0	5.6	164.6
2003-04 (c)	612.8	126.8	1.5	741.1	246.2	5.4	251.7
2004-05 (c)(d)	953.0	145.0
2005-06 (c)(d)	1,063.1	152.4

Ffynonellau: ffurflenni alldro cyfalaf a rhagolygon cyfalaf

- (a) Mae hyn yn cynnwys addasiadau i wariant a dynnwyd mewn un flwyddyn ond y talwyd amdano mewn blwyddyn arall, a rhai categorïau o wariant referniw megis gwariant ar gyfer taliadau afreidedd, y mae gan y Cynulliad Cenedlaethol bŵer i roi cyfarwyddyd yn ei erbyn o dan adran 40(6) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai, i ganiatáu i'r awdurdodau lleol ei drin fel gwariant cyfalaf.
- (b) Nid yw derbyniadau cyfalaf yn gwrthbwysu gwariant cyfalaf yn yr un ffordd ag y mae incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau, ayyb, yn gwrthbwysu gwariant referniw. Hyd at 2003-04, rhaid oedd i ryw gyfran o dderbyniadau cyfalaf gael ei neilltuo ar gyfer ad-dalu dyledion yr awdurdodau lleol. Yna gellid defnyddio'r gweddill i ariannu gwariant cyfalaf (tabl 2.2).
- (c) Ar gyfer 2003-04 ymlaen yn cynnwys awdurdodau parc cenedlaethol.
- (d) Rhagolygon cyfalaf.

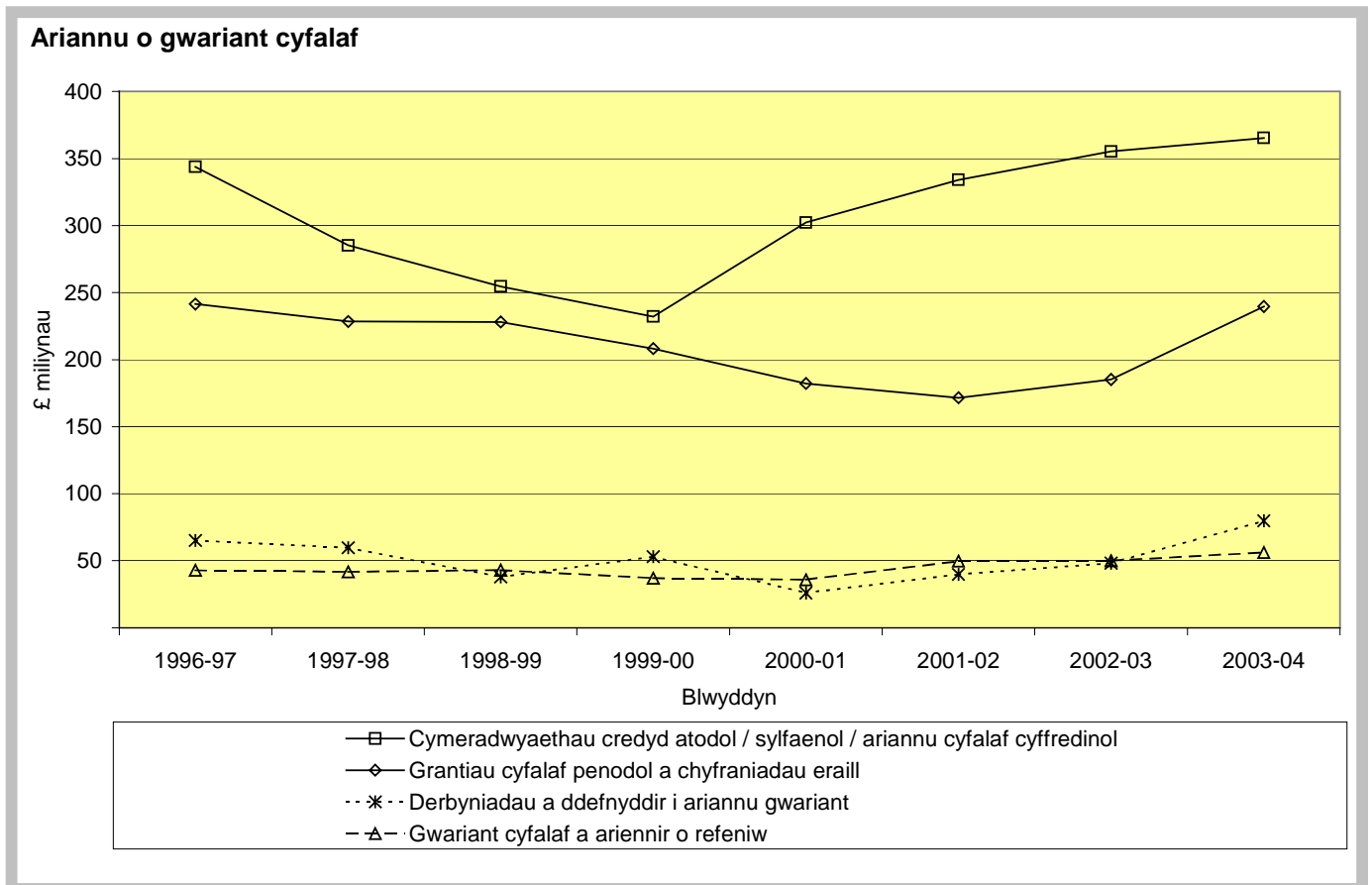
2.2 Ariannu gwariant cyfalaf

£ miliynau

	Ariannwyd gan:					Gwariant cyfalaf a ariennir o referniw
	Cyfanswm gwariant cyfalaf	Cymeradwyaethau credyd sylfaenol / ariannu cyfalaf cyffredinol (a)	Cymeradwyaethau credyd atodol	Grantiau cyfalaf penodol a chyfraniadau eraill	Derbyniadau a ddefnyddir i ariannu gwariant cyfalaf	
1990-91	588.0	178.2	103.3	154.0	87.3	65.2
1991-92	620.5	188.4	116.4	210.0	41.0	64.6
1992-93	689.1	204.7	116.3	267.2	39.1	61.9
1993-94	681.3	158.7	133.0	264.3	75.2	50.2
1994-95	741.7	180.1	154.9	306.6	41.6	58.6
1995-96	785.5	182.4	154.3	281.4	80.0	87.4
1996-97	693.2	149.1	194.6	241.5	65.0	42.9
1997-98	615.2	130.4	154.8	228.5	59.8	41.7
1998-99	563.8	123.1	131.5	228.2	37.8	43.1
1999-00	530.6	166.2	65.9	208.3	53.1	37.0
2000-01	546.3	236.5	65.7	182.2	26.0	35.8
2001-02	595.3	265.6	68.5	171.6	39.8	49.8
2002-03	638.7	275.2	80.0	185.2	48.3	50.0
2003-04 (b)	741.1	274.1	91.2	239.7	79.8	56.3

Ffynonellau: ffurflenni alldro cyfalaf

- (a) Rhoddir cymeradwyaethau credyd sylfaenol (BCAs) fel caniatâd i fenthycu i ariannu wariant cyfalaf cyffredinol o'i gymharu â chymeradwyaethau credyd atodol (SCAs) a grantiau cyfalaf y mae rhaid eu defnyddio i ariannu projectau cyfalaf penodol. Ers 2000-01, yr enw ar BCAs oedd arian cyfalaf cyffredinol (GCF) am i gyfran o BCA gael ei disodli gan grant cyfalaf cyffredinol. Cynhwysir ffigurau GCF yng ngholofn 'cymeradwyaeth credyd sylfaenol'.
- (b) Ar gyfer 2003-04 ymlaen yn cynnwys awdurdodau parc cenedlaethol.

GWARIANT CYFALAF

2.3 Ariannu gwariant cyfalaf rhagolygol, 2004-05 to 2005-06

	<i>£ miliynau</i>	
	2004-05	2005-06
Grantiau cynulliad a llywodraeth arall	254.0	310.4
Grantiau o Gronfeydd Cymuned Strwythurol Ewrop (a)	43.1	44.8
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau o ffynonellau eraill	87.0	110.9
Lwfans cyweiriadau mawr (b)	101.0	106.4
Benthyciadau wedi'u cynnal (c)	215.9	177.1
Benthyciadau heb eu cynnal	20.8	91.5
Defnydd derbyniadau cyfalaf	170.2	153.2
Gwariant cyfalaf a ariennir o refferniw	61.0	68.9
Cyfanswm gwariant cyfalaf	953.0	1,063.1

Ffynhonell: ffurflenni rhagolygon cyfalaf

- (a) Yn cynnwys Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop.
 (b) Dyma grant gwariant cyfalaf ar gyfer gwelliant stoc tai cyngor.
 (c) Dyma'r lefel o benthycia y mae'r cynulliad yn ei gynnal trwy cymorth refferniw.

2.4 Rhagolwg o ofyniad ariannu cyfalaf, 2004-05 to 2007-08

	<i>£ miliynau</i>			
	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Gofyniad arian cyfalaf: (a)				
Gofyniad arian cyfalaf ar 1 Ebrill	3,935.5	3,893.8	3,964.2	3,999.3
Plws gwariant cyfalaf i'w adnoddau gan credyd	236.8	268.6	236.2	226.2
Yn llai Isafswm Darpariaeth Refeniw (MRP) a chyfraniadau gwirfoddol	156.1	168.0	178.2	183.0
Gofyniad arian cyfalaf ar 31 Mawrth	4,016.2	3,994.4	4,022.2	4,042.6
Benthycia, credyd a buddsoddiadau ar ddechrau blwyddyn:				
Benthycia gros ar ddechrau blwyddyn	3,696.5	3,726.1	3,713.2	3,958.7
Rhwymedigaethau hirdymor eraill ar ddechrau blwyddyn	29.1	26.9	34.5	36.4
Buddsoddiadau ar ddechrau blwyddyn	975.7	1,042.1	964.2	926.9
Benthycia, credyd a buddsoddiadau ar ddiwedd blwyddyn:				
Benthycia gros ar ddiwedd blwyddyn	3,813.0	3,819.2	3,956.7	4,057.6
Rhwymedigaethau hirdymor eraill ar ddiwedd blwyddyn	28.7	34.5	36.4	36.2
Buddsoddiadau ar ddiwedd blwyddyn	962.7	963.7	926.4	908.7

Ffynhonell: ffurflenni rhagolygon cyfalaf

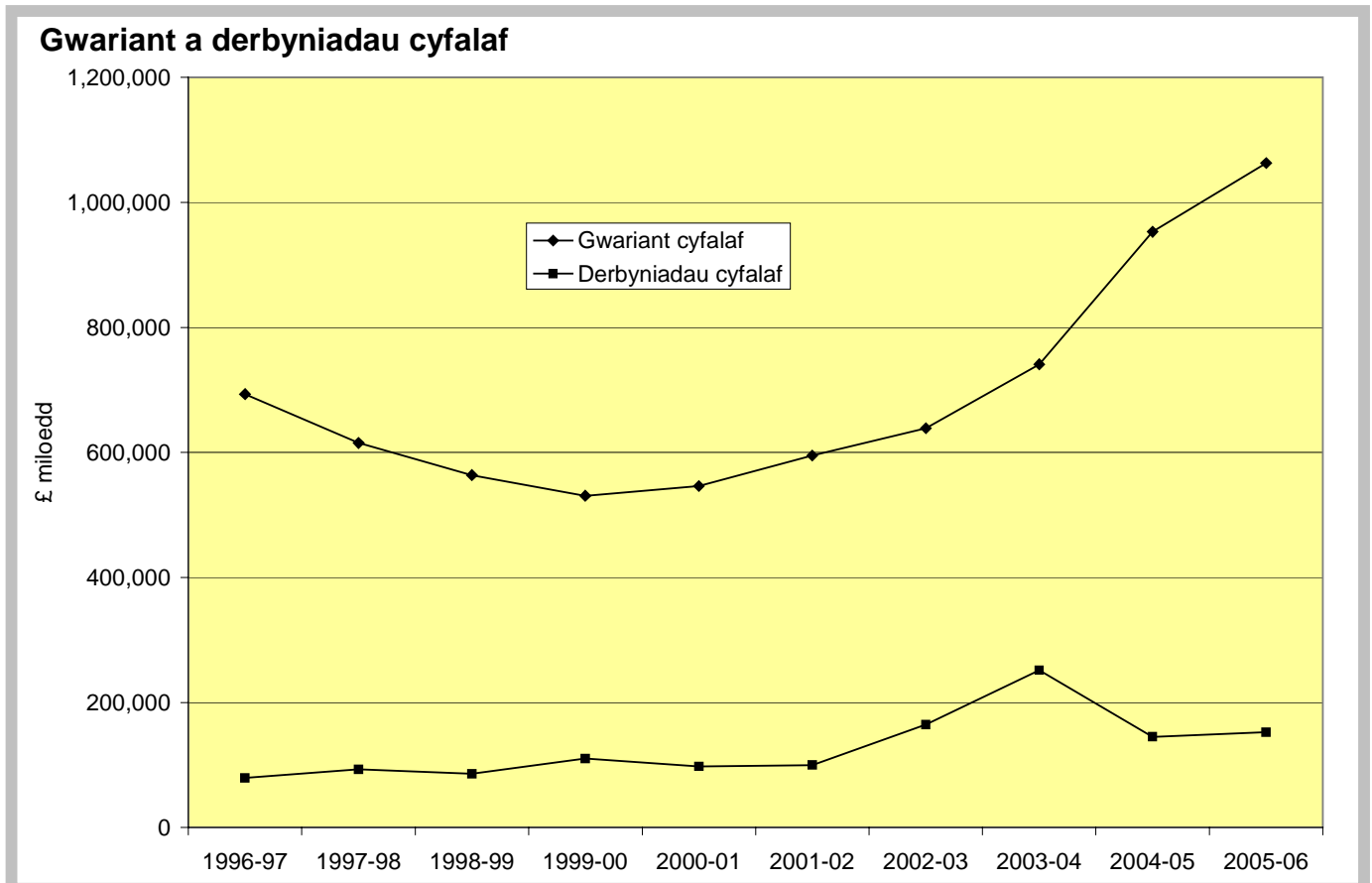
- (a) Dangosydd cynghorus sydd wedi'i ddiffinio yng nghôd cynghorus CIPFA, yn gyffredinol mae'n cynrychioli'r angen gwaelodol i fenthycia ar gyfer gwariant cyfalaf.

2.5 Gwariant a derbyniadau cyfalaf, yn ôl gwasanaeth

	<i>£ miloedd</i>					
	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04 (a)	2004-05 (b)	2005-06 (b)
Gwariant cyfalaf:						
Addysg	57,406	96,077	96,933	115,863	128,248	169,248
Gwasanaethau cymdeithasol personol	12,385	9,842	10,800	13,954	22,809	17,769
Trafnidlaeth	113,222	111,216	109,893	127,390	176,449	202,806
Tai	270,952	201,724	219,282	220,919	264,083	263,388
Gwasanaethau lleol eraill	186,071	152,890	173,203	222,529	308,810	368,936
Y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu	18,614	25,633	27,738	39,210	51,577	40,936
Trafodion eraill (c)	34,523	-2,103	849	1,209	1,040	0
Holl gwariant cyfalaf (d)	693,173	595,279	638,698	741,074	953,017	1,063,083
Derbyniadau cyfalaf:						
Addysg	563	4,576	7,126	1,857	13,700	1,556
Gwasanaethau cymdeithasol personol	242	1,100	2,387	619	1,877	700
Trafnidlaeth	1,829	3,754	397	644	7,356	100
Tai	49,289	68,490	102,273	176,175	90,549	96,693
Gwasanaethau lleol eraill	25,100	19,067	49,494	70,204	29,914	52,451
Y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu	3,568	2,820	2,967	2,190	1,644	851
Trafodion eraill (c)	-1,299	0	-65	-15	0	0
Holl derbyniadau cyfalaf (d)	79,292	99,807	164,579	251,674	145,040	152,351

Ffynhonnell: ffuflenni alldro cyfalaf a rhagolygon cyfalaf

- (a) Ar gyfer 2003-04 ymlaen yn cynnwys awdurdodau parc cenedlaethol.
- (b) Rhagolygon cyfalaf.
- (c) Mae hyn yn cynnwys addasiadau ar gyfer gwariant a derbyniadau a dynnir neu sydd i'w talu mewn un flwyddyn ond y telir amdanynt neu a ddaw i law mewn blwyddyn arall, ynghyd â rhai categorïau o wariant refeniw megis gwariant ar gyfer taliadau afreidedd, y mae gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru bŵer i roi cyfarwyddyd yn ei erbyn o dan adran 40(6) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai, i ganiatáu i'r awdurdodau lleol ei drin fel gwariant cyfalaf.
- (d) Mae ffigurau hyd at 2003-04 yn seiliedig ar arian parod. O 2004-05 ymlaen, ffigurau cronnus a gofnodir.

3 Crynodeb

Ers 1 Ebrill 1990, mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi pennu cyfradd puntal cenedlaethol am bob blwyddyn. Cymhwysir y puntal cenedlaethol hwn i werth ardrethol pob eiddo annomestig yng Nghymru (a benderfynwyd gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio), i gyfrifo'r ardrethi sy'n daladwy mewn perthynas â'r eiddo hwnnw. Ym 1999-2000, pennwyd y puntal cenedlaethol yn 44.3c yn y bunt, ac fe syrthiodd i 41.2c ym 2000-01, cyn codi i 42.6c yn 2001-02 yn dilyn ailbrisiad o eiddo annomestig, a chodi i 43.3c yn 2002-03, 44.0c yn 2003-04 a 45.2c yn 2004-05. Y ffigur am 2005-06 yw 42.1c.

Gweithredir ardrethi annomestig fel pŵl. Mae pob awdurdod bilio yn casglu'r ardrethi sy'n daladwy gan bob busnes yn ei ardal ac yna'n cyfrannu'r cyfanswm a gesglir at y pŵl. Yn ogystal, mae trethdalwyr rhestr ganolog, er enghraifft cwmnïau dŵr, cwmnïau ynni a rhai eiddo'r goron, yn cyfrannu'n uniongyrchol at y pŵl. Yn gyntaf rhennir y cyfanswm rhwng y cynghorau sir neu'r cynghorau bwrdeistref sirol ac awdurdodau'r heddlu yn ôl eu priod gyfansymiau o asesiadau gwario safonol a grant yr heddlu (gweler Atodiad C). Mae siroedd unigol ac awdurdodau heddlu wedyn yn cael cyfran allan o'u cyfanswm yn ôl y gyfran o'u poblogaeth sy'n oedolion.

- Yn 2004-05, casglodd awdurdodau Cymru £620 miliwn mewn ardrethi annomestig, gan gynnwys ôl-ddyledion mewn perthynas â blynyddoedd blaenorol (tabl 3.1). Roedd cyfanswm yr ôl-ddyledion sy'n aros yn £32 miliwn ar 31 Mawrth 2005.
- Mae tabl 3.2 yn rhoi cyfraniadau at y pŵl yn ôl y flwyddyn ariannol; yn 2004-05, y cyfanswm oedd £606 miliwn, gyda rhagolygon ar gyfer 2005-06 yn dod i gyfanswm o £679 miliwn.
- Mae tabl 3.3 yn rhoi'r cyfrannau o ardrethi annomestig a ail-ddosbarthwyd. Yn 2005-06, dosbarthwyd £605 miliwn (90%) i gynghorau sir / cynghorau bwrdeistref sirol a'r £67 miliwn (10%) oedd yn weddill i'r awdurdodau heddlu.
- Mae tabl 3.4 yn rhoi dadansoddiad llawn o gyfraniadau i gyfrifiadau'r gronfa dros amser. Roedd ardrethi gros a oedd yn daladwy cyn unrhyw cymorth yn £736 miliwn am 2004-05 ag amcangyfrifon am 2005-06 yn symio i £781 miliwn.

ARDRETHI ANNOMESTIG

3.1 Casglu ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod bilio (a)

	<i>£ miloedd</i>					
	1996-97	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05
Ynys Môn (b)	6,707	13,559	10,388	5,257	10,751	11,730
Gwynedd	26,154	30,757	32,054	30,245	30,435	30,798
Conwy	14,160	17,689	18,400	17,508	18,055	19,079
Sir Ddinbych	12,033	14,182	15,281	15,360	14,859	17,336
Sir y Fflint	24,769	40,585	38,744	39,605	44,557	45,120
Wrecsam	20,202	25,956	27,735	26,642	26,175	28,570
Powys	13,967	17,383	16,127	17,205	17,928	18,778
Ceredigion	6,783	9,533	9,113	8,608	8,647	9,429
Sir Benfro	19,603	22,139	21,582	23,368	17,350	22,900
Sir Gaerfyrddin	20,007	23,013	24,222	24,599	22,402	22,715
Abertawe	33,119	44,266	46,236	47,053	45,238	45,974
Castell-nedd Port Talbot (c)	8,141	24,753	29,525	21,404	24,345	27,494
Pen-y-bont ar Ogwr	16,211	25,024	27,129	26,904	27,448	27,617
Bro Morgannwg	18,242	28,601	29,956	27,601	28,534	29,791
Caerdydd	75,161	101,985	103,058	106,474	110,349	113,373
Rhondda Cynon Taf	25,538	32,563	35,028	33,224	34,603	36,250
Merthyr Tudful	6,720	9,313	9,072	9,647	7,881	10,173
Caerffili	16,696	20,951	21,501	22,696	21,875	23,793
Blaenau Gwent	7,021	8,376	8,522	7,818	8,382	8,641
Tor-faen	12,238	13,892	16,004	14,657	14,981	16,340
Sir Fynwy	11,221	13,708	14,533	15,016	15,013	15,308
Casnewydd	31,472	39,108	41,490	38,190	37,434	38,790
Cymru (b)	426,165	577,336	595,700	579,081	587,242	619,999
Memorandwm: Ôl-ddyledion diwedd blwyddyn (d)	43,041	41,493	37,498	34,407	32,880	31,551

Ffynhonnell: ffurflenni casglu'r dreth gyngor a chyfraniadau ardrethi annomestig terfynol cenedlaethol

- (a) Cyfanswm a gasglwyd gan yr awdurdod bilio yn y flwyddyn, gan gynnwys casglu ôl-ddyledion mewn perthynas â blynyddoedd blaenorol.
- (b) Mae'r cynnydd yn 2000-01 yn cyfeirio at chynhwysiad orsaf bwêr niwclear Wylfa yn y rhestr graddio lleol am y tro cyntaf. Yn flaenorol, cyfrifoldeb y llywodraeth ganolog oedd casglu ardollau i orsafoedd bwêr. Mae'r gostyngiad am 2002-03 o ganlyniad i ad-daliad mawr mewn ardrethi blynyddoedd blaenorol ar gyfer gorwariant o ran RAF Valley ag atomfa Wylfa.
- (c) Mae'r ffigur is ar gyfer 1996-97 yn ymwneud ag ad-dalu ardrethi yn y blynyddoedd blaenorol am orwariant a wnaed mewn perthynas â safle British Steel ym Mhort Talbot.
- (d) Amcangyfrif o ôl-ddyledion gros yr holl ardrethi annomestig ar 31 Mawrth, o ffurflen NDR3.

3.2 Cyfraniadau at y gronfa ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod bilio (a)

	<i>£ miloedd</i>					
	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05 (b)	2005-06 (c)
Ynys Môn (d)	6,534	10,691	3,883	10,542	11,460	11,605
Gwynedd	25,769	28,943	26,242	28,434	28,509	23,062
Conwy	14,050	18,038	16,978	17,735	18,825	21,531
Sir Ddinbych	12,936	15,285	14,164	15,059	14,367	17,257
Sir y Fflint	24,914	38,307	38,704	39,174	45,026	41,613
Wrecsam	20,392	27,740	26,394	23,404	26,364	30,514
Powys	13,947	16,056	17,393	15,916	18,609	20,068
Ceredigion	6,705	9,252	8,531	8,325	9,273	11,648
Sir Benfro	16,615	21,794	22,099	17,036	22,109	20,843
Sir Gaerfyrddin	18,858	23,443	23,756	23,528	24,717	30,083
Abertawe	34,392	46,483	46,623	43,003	46,169	58,031
Castell-nedd Port Talbot (e)	7,972	28,891	20,807	24,235	26,308	28,649
Pen-y-bont ar Ogwr	17,021	26,559	26,107	27,170	27,822	32,270
Bro Morgannwg	18,331	29,751	27,512	28,295	29,750	28,234
Caerdydd	77,205	103,754	105,416	109,174	112,844	134,876
Rhondda Cynon Taf	26,270	34,550	33,079	34,248	36,763	40,294
Merthyr Tudful	6,737	8,649	9,476	7,480	9,846	9,909
Caerffili	16,588	21,646	21,531	21,761	24,191	26,409
Blaenau Gwent	6,675	8,739	7,130	7,543	7,872	9,695
Tor-faen	12,642	14,909	14,773	13,716	15,913	18,159
Sir Fynwy	11,384	14,567	14,568	14,963	15,302	17,431
Casnewydd	31,220	40,483	37,664	36,316	34,352	46,394
Cymru	427,156	588,531	562,831	567,055	606,393	678,574

Ffynhonnell: ffurflenni cyfraniadau ardrethi annomestig terfynol cenedlathol a ffurflenni cyfraniadau dros dro

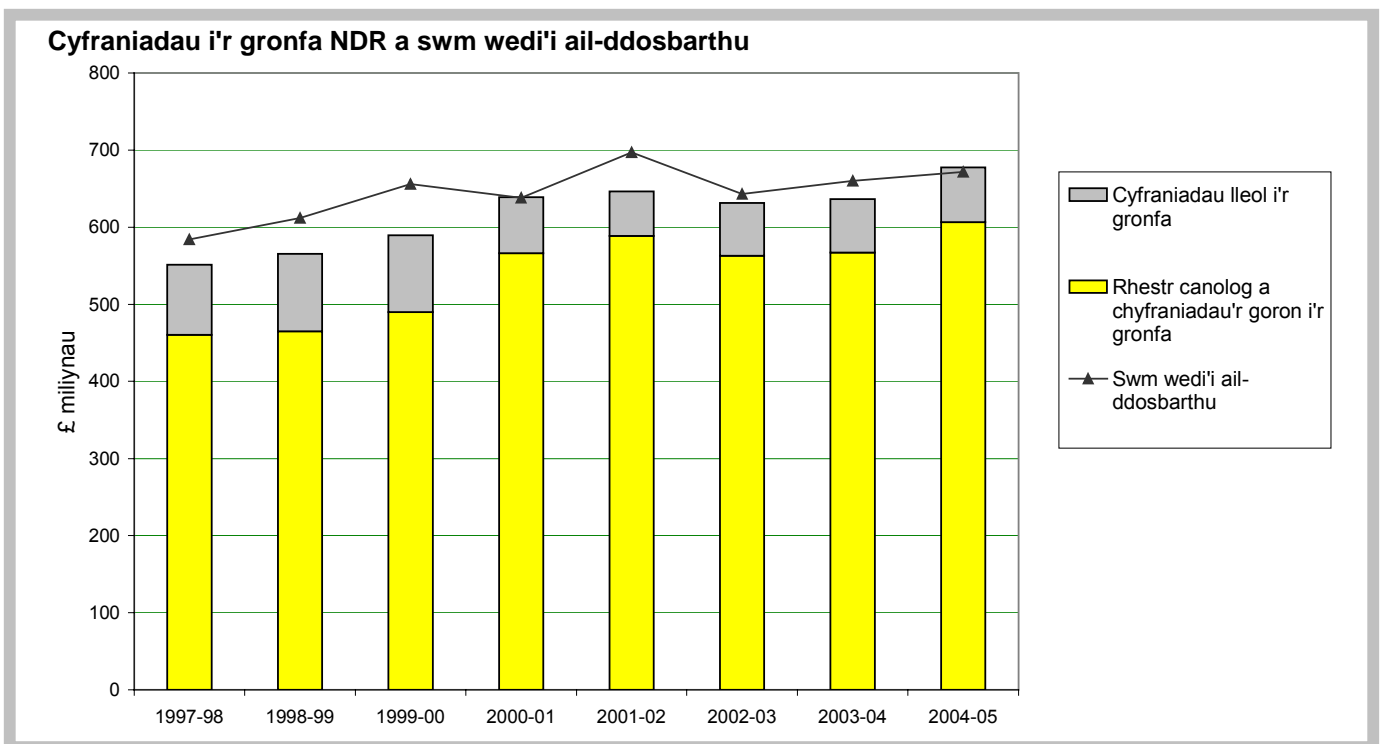
- (a) Bydd casglu ardrethi annomestig a ddangosir yn nhabl 3.1 yn wahanol i'r cyfraniad at y gronfa sydd wedi'i gyfrifo am unrhyw un flwyddyn oherwydd taliadau hwyr ac ailgyfrifo'r cyfraniadau sy'n ddyledus o fewn y flwyddyn o ganlyniad i ddechrau a chau busnesau, apelau prisio a newidiadau i'r rheoliadau.
- (b) Heb ei archwilio.
- (c) Cyfraniad dros dro o'r NDR1.
- (d) Mae'r gostyngiad am 2002-03 o ganlyniad i ad-daliad mawr mewn ardrethi blynyddoedd blaenorol ar gyfer gorwariant o ran RAF Valley ag atomfa Wylfa.
- (e) Mae'r ffigur is ar gyfer 1996-97 yn ymwneud ag ad-dalu ardrethi yn y blynyddoedd blaenorol am orwariant a wnaed mewn perthynas â safle British Steel ym Mhort Talbot.

3.3 Cyfran o ad-dosranedig ardrethi annomestig, yn ôl awdurdod

£ miloedd

	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06
Cyngorau sir/bwrdeistref sirol:						
Ynys Môn	9,449	13,922	12,717	13,785	14,189	14,210
Gwynedd	16,491	25,228	23,272	24,230	24,581	24,447
Conwy	15,886	24,568	22,687	23,010	23,416	23,342
Sir Ddinbych	12,882	19,550	18,089	19,201	19,642	19,639
Sir y Fflint	20,132	31,461	29,097	30,265	30,759	30,620
Wrecsam	17,060	26,808	24,733	26,436	26,943	26,846
Powys	17,175	27,428	25,322	26,149	26,688	26,914
Ceredigion	10,030	15,949	14,753	16,115	16,725	16,659
Sir Benfro	15,780	24,251	22,534	23,012	23,539	23,849
Sir Gaerfyrddin	23,905	36,774	33,824	35,895	36,651	36,454
Abertawe	32,462	49,763	45,902	46,482	47,115	46,995
Castell-nedd Port Talbot	19,435	29,638	27,178	27,690	28,068	28,001
Pen-y-bont ar Ogwr	18,186	28,068	25,772	26,271	26,600	26,600
Bro Morgannwg	16,300	25,533	23,805	23,956	24,417	24,501
Caerdydd	42,205	68,606	63,941	62,189	63,938	65,045
Rhondda Cynon Taf	32,925	51,047	46,767	47,053	47,428	47,203
Merthyr Tudful	8,020	11,638	10,619	11,209	11,372	11,199
Caerffili	23,182	35,521	32,700	34,033	34,570	34,318
Blaenau Gwent	10,080	15,149	13,827	14,096	14,127	13,993
Tor-faen	12,381	18,849	17,295	18,293	18,519	18,373
Sir Fynwy	11,824	18,677	17,322	17,440	17,587	17,745
Casnewydd	18,739	28,872	26,545	27,187	27,926	27,847
Pob cyngor sir/bwrdeistref sirol	404,529	627,300	578,700	594,000	604,800	604,800
Awdurdodau heddlu:						
Dyfed Powys	9,007	11,600	10,715	11,241	11,511	11,542
Gwent	10,261	13,007	11,965	12,339	12,525	12,475
Gogledd Cymru	12,375	15,726	14,511	15,214	15,503	15,456
De Cymru	22,829	29,366	27,109	27,206	27,660	27,727
Pob awdurdod heddlu	54,472	69,700	64,300	66,000	67,200	67,200
Cymru	459,000	697,000	643,000	660,000	672,000	672,000

Ffynhonell: ffurflenni gofyniad cyllideb

3.4 Cyfraniadau i'r gronfa ardrethi annomestig

	<i>£ miloedd</i>					
	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05 (a)	2005-06 (b)
Ardrethi gros sy'n daladwy	544,465	700,275	701,150	709,724	736,065	780,995
Ardrethi gros sy'n daladwy: symiau net – blynyddoedd blaenorol	-23,609	-17,058	-38,628	-42,016	-26,508	.
Rhyddhad trosiannol:						
Cynnydd yn y swm - gohirio'r lleihad yn yr ardrethi	11,846	822	374	.	.	.
Cynnydd yn y swm - gohirio'r lleihad yn yr ardrethi: blynyddoedd blaenorol	-1,165	6,805	56	1,822	1,264	.
Lleihad yn y swm - gohirio'r cynnydd yn yr ardrethi	-38,644	-12,443	-5,221	.	.	.
Lleihad yn y swm - gohirio'r cynnydd yn yr ardrethi: blynyddoedd blaenorol	2,022	1,172	2,217	836	1,229	.
Cyfanswm y rhyddhad trosiannol	-25,941	-3,645	-2,574	2,658	2,493	.
Rhyddhad Gorfodol:						
Elusennau	-18,341	-23,540	-24,734	-25,315	-26,344	-29,156
Elusennau: blynyddoedd blaenorol	-332	-389	556	526	247	.
Clybiau chwaraeon amatur cymunedol	-1,173	-640
Siopau a swyddfeydd post gwledig	.	-252	-9,586	-10,318	-10,832	-10,682
Siopau a swyddfeydd post gwledig: blynyddoedd blaenorol	.	-32	-5	-142	-73	.
Adeiladau sydd wedi'u meddiannu'n rhannol	-728	-2,542	-3,180	-3,842	-2,896	-3,792
Adeiladau sydd wedi'u meddiannu'n rhannol: blynyddoedd blaenorol	-184	-526	-621	257	-470	.
Adeiladau gwag	-34,578	-35,611	-37,914	-39,755	-39,571	-42,483
Adeiladau gwag: blynyddoedd blaenorol	456	-1,205	388	-283	-233	.
Cyfanswm y rhyddhad gorfodol	-53,708	-64,097	-75,097	-78,872	-81,346	-86,753
Y Swm gros (c)	441,205	615,475	584,851	591,495	630,705	700,491
Rhyddhad yn ôl disgrisiwn:						
Elusennau	-218	-165	-248	-475	-493	-664
Clybiau chwaraeon amatur cymunedol	-18	-48
Cyrff nad ydynt yn gwneud elw	.	-1,014	-1,932	-3,173	-3,110	-3,232
Siopau a swyddfeydd post gwledig	.	-38	-1,939	-3,786	-4,230	-5,490
Busnesau bach gwledig eraill	.	-353	-987	-2,824	-2,297	.
Caledi (d)	-10	-9,655	-94	-44	-13	.
Ffioedd ar adeiladau	0	0	0	0	0	.
Meddianwyr eraill	-1,005
Cyfanswm y rhyddhad yn ôl disgrisiwn	-1,233	-11,226	-5,199	-10,303	-10,161	-9,433
Swm net	439,973	604,249	579,652	581,191	620,544	691,058
Costau casglu, lleihad yn y cyfraniadau:						
Cost y lwfans casglu	-5,171	-5,435	-5,443	-5,414	-5,384	-5,573
Colledion casglu	-5,367	-4,991	-7,150	-5,302	-5,053	-6,911
Log ar yr ad-daliadau	-2,278	-5,292	-4,227	-3,421	-3,714	.
Cyfanswm y costau casglu, lleihad yn y cyfraniadau	-12,817	-15,719	-16,821	-14,137	-14,151	-12,484
Cyfraniadau i'r gronfa (e)	427,156	588,531	562,831	567,055	606,393	678,574

Ffynhonnell: ffurflenni cyfraniadau ardrethi annomestig terfynol cenedlathol a ffurflenni cyfraniadau dros dro

- (a) Heb ei archwilio.
 (b) Cyfraniad dros dro o'r NDR1.
 (c) Mae'r ffigur amcangyfrif gros ar gyfer 2005-06 wedi'i addasu gan ddefnyddio ffactor hynofiant sy'n seiliedig ar amcangyfrif y Cynulliad Cenedlaethol o'r effaith ar gynnyrch ad-daliadau disgwylidig.
 (d) Cymorth ar gyfer argyfwng clwy'r traed a'r genau yw'r prif reswm am y ffigur mawr yn 2001-02.
 (e) Mae'r gostyngiad am 2002-03 o ganlyniad i ad-daliad mawr mewn ardrethi blynyddoedd blaenorol ar gyfer gorwariant

4 Crynodeb

Tâl a godir ar bob annedd domestig ar gyfer darparu gwasanaethau'r awdurdodau lleol yw'r dreth gyngor. Mae hyn yn cynnwys elfennau ar gyfer y cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol, ynghyd ag elfennau ar gyfer yr awdurdod heddlu ac, os oes un yn bodoli, y cyngor cymuned lleol. Mae'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol yn casglu holl elfennau'r dreth gyngor, a'r enw arno yw'r awdurdod bilio.

Cymerir gostyngiadau a chyfraddau casglu i ystyriaeth wrth gyfrifo sylfaen y dreth gyngor ar gyfer pob awdurdod (tabl 4.2). Yn achos pob awdurdod bilio, rhennir cyfanswm gofyniad y dreth gyngor gan y sylfaen drethi hon, gan roi treth gyngor band D fel cyfartaledd. Cyfrifir y dreth gyngor am bob band wedyn drwy gymhwyso'r lluosyddion a roddir yn tabl 4.1.

Cyflawnwyd ymarfer ailbrizio yng Nghymru yn 2005. Roedd hyn yn cynnwys ailfandio pob annedd domestig mewn i fandiau newydd wedi'u hailbrizio ar sail eu gwerth ar 1 Ebrill 2003. Cyflwynwyd band I newydd ar gyfer anheddau sydd â gwerth dros £424,000.

- Yn 2005-06 cyfanswm nifer yr anheddau trethadwy yng Nghymru oedd 1,279,494 (tabl 4.1), ac roedd rhyw 59 y cant o'r rhain yn perthyn i fand C neu'n is. Mae'r symudiad cyffredinol ar i fyny yn achos anheddau yn 2005-06 wedi arwain at y symudiad mwyaf cyffredin yn achos bandiau sef o fand B i C (gweler y siart ar dudalen 28).
- Yn 2005-06, roedd 37% o'r holl anheddau trethadwy yn derbyn gostyngiad (tabl 4.2) a roedd 37,996 o anheddau wedi'u heithrio rhag y dreth gyngor. Mae hyn yn cyfrif am 3% o gyfanswm nifer yr anheddau yng Nghymru. Y categori mwyaf yw anheddau gwag a heb eu dodrefnu (10,651), ac ar ôl hynny anheddau myfyrwyr (9,191), gyda 1,947 yn ychwanegol ar gyfer neuaddau preswyl (tabl 4.3).
- Y dreth gyngor band D gyfartalog ym 2005-06 oedd £921, codiad o bron 4% ar y flwyddyn flaenorol. O hynny, elfen gyfartalog yr awdurdodau unedol oedd £762, tra'r oedd yr elfennau ar gyfer awdurdod yr heddlu a'r cyngor cymuned £138 a £21 ar gyfartaledd yn eu trefn (tabl 4.4).
- Amcangyfrifodd yr awdurdodau lleol eu bod wedi casglu 96 y cant o dreth gyngor 2004-05 a oedd yn ddyledus, a 100 y cant o'r swm yr oeddent wedi cyllidebu i'w gasglu (tabl 4.5). Ar 31 Mawrth 2005, daeth ôl-ddyledion y dreth gyngor i £67 miliwn (tabl 4.6), tra'r oedd ôl-ddyledion ar gyfer y tâl cymunedol yn £1 miliwn.

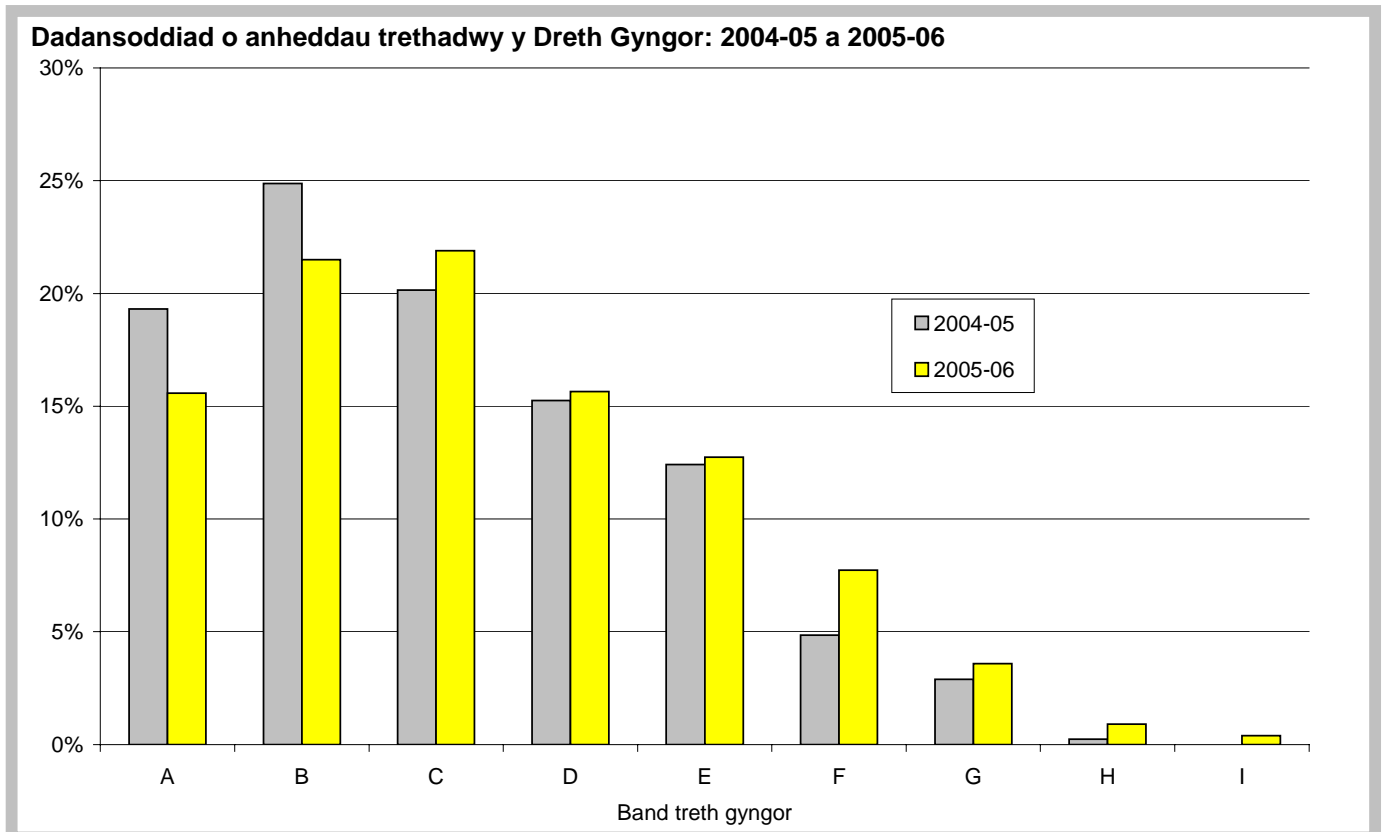
4.1 Nifer yr eiddo domestig fesul band treth gyngor, yn ôl awdurdod bilio, 2005-06 (a)

Nifer

	Band									Cyfanswm
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
Ynys Môn	4,027	6,197	5,889	6,990	5,168	2,447	987	154	60	31,919
Gwynedd	8,879	14,359	11,433	9,672	7,522	3,547	1,193	156	63	56,825
Conwy	4,149	7,058	14,312	10,733	8,518	4,729	1,788	447	155	51,889
Sir Ddinbych	3,698	6,668	13,303	7,255	4,552	3,299	1,954	306	161	41,196
Sir y Fflint	3,692	8,332	19,061	11,877	9,426	6,183	2,887	580	221	62,259
Wrecsam	5,434	10,794	15,139	8,375	6,627	4,338	2,254	697	331	53,989
Powys	4,940	8,531	11,627	8,797	11,898	8,109	3,036	491	124	57,553
Ceredigion	1,944	4,109	6,654	6,596	7,931	3,074	744	95	14	31,160
Sir Benfro	5,607	8,663	12,137	9,680	10,675	4,900	1,733	258	76	53,729
Sir Gaerfyrddin	7,797	22,400	16,762	12,066	10,713	5,132	1,612	244	59	76,785
Abertawe	15,572	26,435	20,991	14,076	10,622	7,047	3,477	1,038	436	99,694
Castell-nedd Port Talbot	11,537	26,214	11,052	6,353	3,503	1,289	445	106	17	60,516
Pen-y-bont ar Ogwr	9,919	14,880	13,037	8,110	5,812	3,240	1,248	267	103	56,616
Bro Morgannwg	1,669	5,905	12,767	9,762	8,856	6,128	4,836	1,890	988	52,801
Caerdydd	3,769	15,222	27,407	29,863	24,320	17,661	8,609	2,604	1,305	130,760
Rhondda Cynon Taf	48,791	21,215	14,526	7,019	4,433	2,482	915	161	55	99,597
Merthyr Tudful	13,290	6,491	1,985	1,505	1,007	360	77	3	9	24,727
Caerffili	14,233	24,714	17,403	7,942	4,979	1,895	681	89	79	72,015
Blaenau Gwent	18,412	7,803	2,287	1,278	635	184	20	3	19	30,641
Tor-faen	5,512	12,562	11,087	3,646	3,074	1,780	592	54	29	38,336
Sir Fynwy	596	2,964	6,448	7,927	6,260	6,838	4,700	1,597	667	37,997
Casnewydd	5,809	13,540	14,846	10,676	6,560	4,348	2,154	422	135	58,490
Cymru	199,276	275,056	280,153	200,198	163,091	99,010	45,942	11,662	5,106	1,279,494
Pwysoliad cymharol i fand D (b)	6/9	7/9	8/9	1	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9	

Ffynhonnell: ffurflenni anheddau'r dreth gyngor

- (a) Holl anheddau trethadwy hy, cyn cymryd gostyngiadau a disgowntiau anabled i ystyriaeth. Nid yw'n cynnwys anheddau ag eithriadau.
- (b) Dyma'r berthynas ag eiddo band D a ddefnyddir wrth benderfynu sylfaen y dreth gyngor ar gyfer pob awdurdod.

4.2 Anheddau'r dreth gyngor

	<i>Nifer</i>					
	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06 (a)
Cyfanswm yr anheddau	1,245,713	1,286,174	1,292,317	1,301,129	1,311,435	1,317,490
Anheddau ag eithriad	46,120	40,241	39,191	38,720	36,418	37,996
Anheddau trethadwy (b)	1,199,593	1,245,933	1,253,126	1,262,409	1,275,017	1,279,494
Disgownts:						
Anheddau â gostyngiad o 25% (c)	373,169	410,905	420,561	432,888	441,632	447,905
Anheddau â gostyngiad o 50% (d)	25,645	33,002	32,618	29,583	28,676	27,951
Anheddau â gostyngiad ar wahan i 25% neu 50%	750
Anheddau band D crynswth (e)	1,008,031	1,046,214	1,053,323	1,063,566	1,075,697	1,134,310
Cyfradd gasglu (canran)	96.28	96.37	96.51	96.59	96.73	96.79
Anheddau band D net	970,487	1,008,179	1,016,536	1,027,299	1,040,443	1,097,904
Anheddau Dosbarth O wedi'u heithrio	1,884	1,280	1,096	1,062	919	928
Sylfaen dreth ar gyfer pennu trethi (f)	972,371	1,009,459	1,017,632	1,028,361	1,041,361	1,098,832
Memorandwm:						
Anheddau sy'n derbyn gostyngiad anabledd (g)	9,136	9,637	10,714	11,185	11,527	11,569

Ffynhonnell: ffurflenni anheddau'r dreth gyngor

- (a) Yn cymryd i ystyriaeth yr ymarfer ailbriso a ddigwyddodd yng Nghymru.
 (b) Nid yw'n cynnwys anheddau ag eithriadau (Noder: y nifer o eiddo nad ydynt yn cyfateb i fand D).
 (c) Yn gyffredinol oherwydd meddiannaeth un person.
 (d) Yn gyffredinol oherwydd eu bod yn wag a heb eu dodrefnu.
 (e) Anheddau trethadwy wedi'u haddasu net o ostyngiadau ac wedi'u trosi i anheddau sy'n cyfateb i fand D.
 (f) Nifer yr anheddau sy'n cyfateb i fand D a ddefnyddir i bennu lefel y dreth gyngor.
 (g) Annedd sy'n gymwys am ostyngiad o un band.

4.3 Eithriadau treth cyngor, yn ôl dosbarth eithriad

	<i>Nifer</i>						Dosbarth 2005-06 fel % o'r cyfanswm
	1996-97	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	
Dosbarth:							
A Addasiadau newydd ac adeileddol	12,571	2,902	2,717	2,751	2,710	2,653	7.0
B Annedd gwag sy'n eiddo i elusen	22	15	20	14	7	6	0.0
C Gwag ac heb ei ddodrefnu	10,619	13,547	13,274	12,669	10,665	10,651	28.0
D Person cymwys yn y ddalfa	73	57	54	72	73	74	0.2
E Cleifion mewn ysbyty neu gartref gofal	2,960	2,621	2,565	2,291	2,153	2,132	5.6
F Yr eiddo yn wag yn dilyn marwolaeth	4,246	4,608	4,534	4,431	4,266	4,636	12.2
G Eiddo na ellir ei feddiannu	1,643	1,256	1,119	1,163	877	1,072	2.8
H Anheddau clerigwyr	129	129	149	147	132	116	0.3
I Derbyn gofal	712	555	546	450	403	345	0.9
J Darparu gofal	83	92	79	81	81	88	0.2
K Yr annedd wedi ei adael yn wag gan fyfyrwyr	104	48	55	43	36	57	0.2
L Ailfeddiannau	1,850	757	622	452	246	159	0.4
M Neuaddau preswyl	1,317	1,691	1,796	1,800	1,989	1,947	5.1
N Anheddau wedi'u meddiannu gan fyfyrwyr yn unig	5,423	6,723	6,627	7,315	7,791	9,191	24.2
O Eiddo'r weinyddiaeth amddiffyn	2,175	1,570	1,239	1,132	989	989	2.6
P Llety i luoedd arfog ar ymweliad	235	113	46	31	30	18	0.0
Q Anheddau gwag o ganlyniad i fethdaliad	90	39	31	28	22	13	0.0
R Lleoliadau carafan ac angorau	158	181	231	213	204	190	0.5
S O dan 18 oed	355	729	730	656	605	538	1.4
T Anecs sydd heb ei feddiannu	40	59	70	75	81	100	0.3
U Person sydd â nam meddyliol difrifol	1,315	2,354	2,470	2,636	2,755	2,712	7.1
V Llysgenhadon (o 1/4/97 ymlaen yn unig)	.	3	17	6	6	5	0.0
W Anecs wedi ei feddiannu gan aelod dibynnol o'r teulu	.	192	200	264	297	304	0.8
Holl ddosbarthiadau	46,120	40,241	39,191	38,720	36,418	37,996	100.0

Ffynhonnell: ffurflenni anheddau'r dreth gyngor

4.4 Cyfansoddiad y dreth gyngor band D gyfartalog, yn ôl awdurdod bilio, 2005-06 (a)

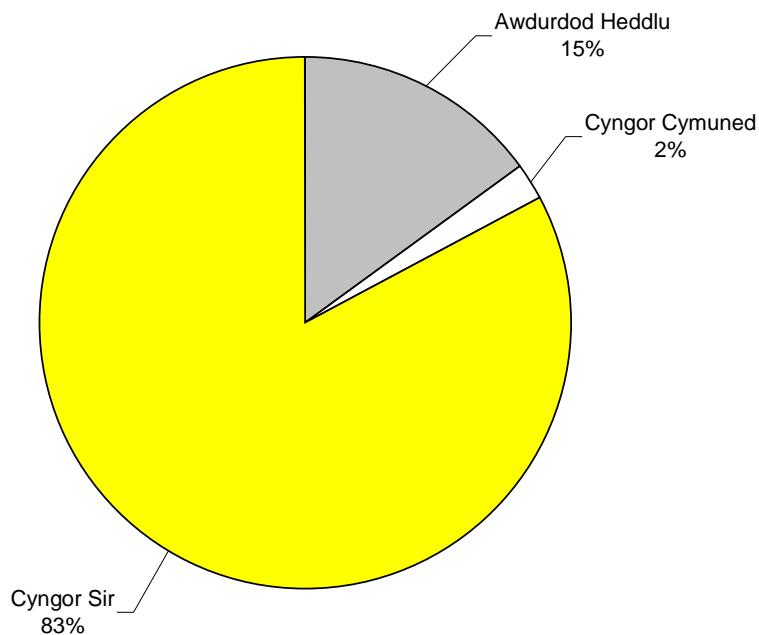
Symiau mewn punnoedd

	2005-06 y dreth gyngor band D gyfartalog sy'n daladwy	Ac o hynny:			Sylfaen y dreth cyngor (anheddau band D) (b)
		Cyfartaledd elfennau cynghorau cymuned	Elfen cyngor sir	Elfen awdurdod yr heddlu	
Ynys Môn	877	22	695	159	28,360
Gwynedd	961	22	780	159	47,484
Conwy	827	23	644	159	46,846
Sir Ddinbych	1,051	28	865	159	36,633
Sir y Fflint	921	29	733	159	58,830
Wrecsam	931	30	742	159	48,779
Powys	901	25	733	143	54,465
Ceredigion	901	24	734	143	28,655
Sir Benfro	734	22	569	143	48,944
Sir Gaerfyrddin	941	57	742	143	63,880
Abertawe	910	8	782	120	82,354
Castell-nedd Port Talbot	1,128	30	978	120	44,741
Pen-y-bont ar Ogwr	995	24	851	120	46,126
Bro Morgannwg	866	30	716	120	53,131
Caerdydd	872	1	750	120	126,851
Rhondda Cynon Taf	1,002	18	864	120	69,645
Merthyr Tudful	1,090	1	968	120	16,506
Caerffili	902	9	749	145	55,438
Blaenau Gwent	1,101	13	943	145	19,453
Tor-faen	940	33	761	145	29,993
Sir Fynwy	954	24	785	145	41,281
Casnewydd	772	3	624	145	50,410
Cyfartaledd Cymru	921	21	762	138	1,098,804

Ffynhonnell: ffurflenni gofyniad cyllideb

- (a) Cesglir y dreth gyngor, gan gynnwys elfennau cynghorau cymuned ac awdurdod yr heddlu, gan yr awdurdod bilio (yr awdurdod unedol). Dyma'r cyfartaledd a delir gan bob eiddo band D ym mhob awdurdod.
- (b) Nifer yr anheddau sy'n cyfateb i fand D a ddefnyddir i bennu lefelau'r dreth gyngor gan gymryd i ystyriaeth y cyfraddau casglu a ragwelir ar gyfer y dreth. Nid yw'r nifer o anheddau sy'n cyfateb i fand D a ddefnyddiwyd i ddsbarthu'r Grant Cynnal Refeniw (RSG) yn cymryd cyfraddau casglu i ystyriaeth.

Dadansoddiad o dreth gyngor band D ar gyfartaledd: 2005-06

4.5 Casglu'r dreth gyngor, yn ôl awdurdod bilio, ar 31 Mawrth (a)

Y cant

	2003-04		2004-05	
	Derbyniadau trethi cyngor fel canran o:		Derbyniadau trethi cyngor fel canran o:	
	y swm a gylidebwyd	y swm llawn i'w gasglu	y swm a gylidebwyd	y swm llawn i'w gasglu
Ynys Môn	98.3	96.7	98.0	97.0
Gwynedd	98.7	96.6	98.6	97.0
Conwy	100.0	97.8	100.1	97.8
Sir Ddinbych	102.7	96.8	99.5	97.2
Sir y Fflint	96.7	96.0	98.8	97.3
Wrecsam	100.0	97.0	98.4	96.2
Powys	101.5	96.7	100.5	95.9
Ceredigion	100.7	95.9	100.8	96.3
Sir Benfro	101.7	97.1	101.3	97.3
Sir Gaerfyrddin	100.5	96.4	101.1	96.7
Abertawe	100.3	95.6	99.3	95.5
Castell-nedd Port Talbot	100.8	96.4	101.7	96.9
Pen-y-bont ar Ogwr	100.0	95.0	99.9	94.4
Bro Morgannwg	101.2	97.0	101.4	97.2
Caerdydd	98.5	94.6	98.2	94.8
Rhondda Cynon Taf	100.9	96.2	98.5	95.0
Merthyr Tudful	99.8	93.5	101.7	94.6
Caerffili	97.4	95.4	98.8	95.7
Blaenau Gwent	100.1	94.6	100.9	95.0
Tor-faen	102.8	96.8	103.6	97.1
Sir Fynwy	101.4	97.4	99.9	96.4
Casnewydd	98.1	94.1	97.8	95.4
Cymru	100.0	96.1	99.9	96.2

Ffynhonnell: ffurflenni casglu'r dreth gyngor

- (a) Mae gan awdurdodau anawsterau wrth ddyrannu derbyniadau unigol i flynyddoedd ariannol, felly dylid dehongli cyfraddau casglu awdurdodau unigol gyda gofal. Mae'r ffigurau yn net o'r holl dyniadau ar filiau'r dreth gyngor gan gynnwys budd-dâl y dreth gyngor.

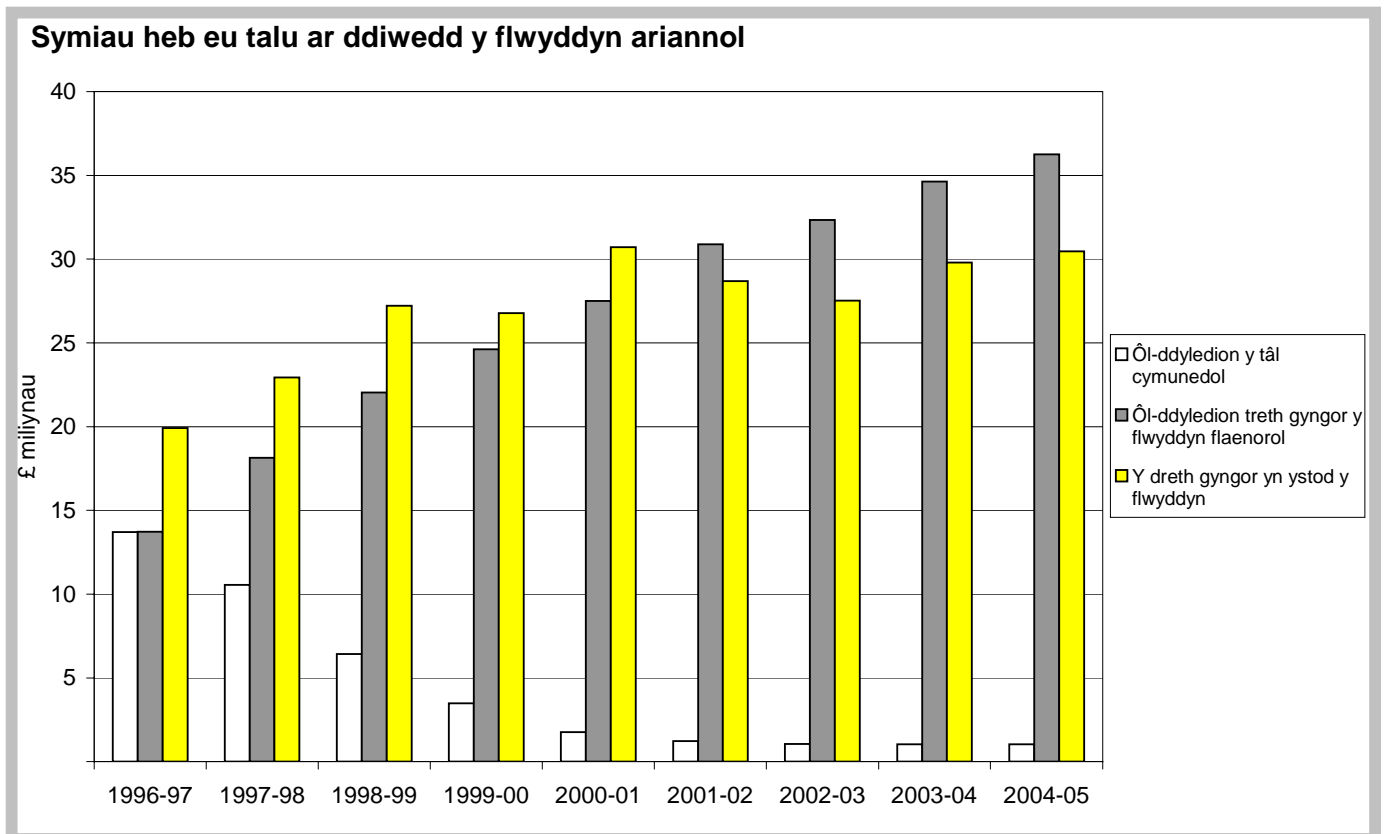
TRETH GYNGOR

4.6 Casglu'r dreth gyngor, ar 31 Mawrth 2005 (a)

	Ôl-ddyledion y tâl cymunedol	Ôl-ddyledion y dreth gyngor	Treth gyngor 2004-05
Debydau:			
Ôl-ddyledion a dygwyd ymlaen ar 1 Ebrill 2004	1.0	64.4	.
Debyd mewn-flwyddyn am y cyfnod (b)	.	-3.2	799.3
Cyfanswm y debydau	1.0	61.1	799.3
Swm a gasglwyd	-	20.3	768.2
Swm a gasglwyd fel canran o gyfanswm y debydau	-	33%	96%
Swm a gyllidebwyd (c)	.	.	770.7
Swm a gasglwyd fel canran o'r swm a gyllidebwyd	.	.	100%
Memorandwm:			
A ildwyd fel dyled ddrwg	0.0	4.6	0.6
Ôl-ddyledion wedi'u dwyn ymlaen ar 31 Mawrth 2005	1.0	36.3	30.5

Ffynhonnell: ffurflenni casglu'r dreth gyngor

- (a) Yn net o bob tyniad ar filiau'r dreth gyngor gan gynnwys budd-dâl y dreth gyngor.
 (b) Y cyfanswm y gallai awdurdodau ei gasglu wrth gasglu 100 y cant, hynny yw cyfanswm net holl filiau'r dreth gyngor am y flwyddyn.
 (c) Y swm a gyllidebwyd i'w gasglu yn wreiddol pan pennwyd y Treth Cyngor.

Crynodeb o'r atodiadau

Yn Atodiad A ceir dadansoddiad llawn a manwl o wariant refeniw yn ôl gwasanaeth ar gyfer 2003-04. Yn Atodiad A1 ceir dadansoddiad llawn ar gyfer Cymru o'r wybodaeth a hysbysir ar ffurflen y Crynodeb Refeniw (RS) oddi wrth yr awdurdodau lleol. Yn Atodiadau A2 i A7 ceir dadansoddiad llawn o wariant ac incwm ar gyfer gwasanaethau unigol, ar lefel Cymru. Yn Atodiadau A8 ac A9 ceir dadansoddiadau o wariant refeniw awdurdodau'r parciau cenedlaethol yn ôl gwasanaeth.

Yn Atodiad B ceir dadansoddiad llawn a manwl o wariant a derbyniadau cyfalaf yn ôl gwasanaeth ar gyfer 2003-04.

Yn Atodiadau C1 i C3 ceir gwybodaeth am asesiadau gwario safonol (SSA) (gweler yr eirfa) a chymorth y llywodraeth ganolog i wariant refeniw. Yn Atodiad C1 dangosir sut y mae'r sefyllfa wedi newid, ar lefel Cymru, rhwng 1990-91 a 2005-06. Yn Atodiad C4 ceir dadansoddiad, yn ôl gwasanaeth, o grantiau penodol. Yn Atodiad C5 dangosir y newidiadau yn lefel y grant refeniw a gafodd y parciau cenedlaethol rhwng 1990-91 a 2005-06.

ATODIAD A

A1 Crynodeb refeniw alldro (RS), 2003-04

	<i>£ miloedd</i>		
Gwasanaeth	Gwariant gros	Cyfanswm incwm	Gwariant cyfredol net
Gwariant ar ysgolion (yn cynnwys arian dirprwyedig ac andirprwyedig)	1,934,523	133,988	1,800,535
Gwariant nad sydd ar ysgolion	141,175	20,996	120,179
Trafnidiaeth, cynllunio, polisi a strategaeth	21,720	12,454	9,266
Prif-ffyrdd a rhewlydd	181,604	11,557	170,047
Trafnidiaeth	91,988	30,515	61,473
Gwasanaethau cymdeithasol personol - plant a teuluoedd	251,816	7,204	244,612
Gwasanaethau cymdeithasol personol - pobl hŷn	518,764	108,005	410,759
Gwasanaethau cymdeithasol personol - oedolion dan 65	374,580	48,225	326,355
Gwasanaethau cymdeithasol personol - arall	9,184	3,606	5,578
Gwasanaethau diwylliant a threftadaeth	65,680	26,247	39,433
Gwasanaeth llyfrgelloedd	46,100	2,948	43,152
Chwaraeon ac hamdden	111,394	40,973	70,421
Llecynau agored	66,531	12,128	54,403
Twristiaeth	15,339	5,203	10,137
Gwasanaethau mynwentydd, amlogfeydd a marwdai	14,239	8,437	5,802
Amddiffyn yr arfordir	1,161	45	1,115
Iechyd amgylcheddol	57,105	9,406	47,698
Glanhau strydoedd (ddim yn daladwy i brif-ffyrdd)	40,802	1,191	39,611
Diogelwch cymunedol	15,397	2,373	13,024
Gwasanaethau amddiffyn llifogydd a draeniad tir ei hun	4,282	-9	4,291
Gwasanaethau amaethyddol a physgodfeydd ei hun	2,548	3,633	-1,084
Diogelu defnyddwyr	14,362	983	13,379
Casglu gwastraff	89,293	19,442	69,852
Gwaredu gwastraff	70,505	8,904	61,601
Rheoliadau adeiladu	11,192	8,245	2,948
Rheoliadau datblygu	22,513	13,232	9,280
Polisi cynllunio	13,529	703	12,826
Mentrau amgylcheddol	12,422	1,444	10,978
Datblygiad economaidd	75,769	49,475	26,295
Datblygu cymunedol (cyngorau sir/bwrdeistref sirol)	27,278	3,507	23,771
Gwasanaethau llysoedd ynadon	26,636	679	25,957
Gwasanaethau crwner a llysoedd eraill	3,659	850	2,809
Strategaeth tai	3,324	465	2,859
Perchnogion cymdeithasol cofrestredig	168	11	157
Cyngor tai	1,129	26	1,103
Benthyciadau tai	178	176	2
Adnewyddiad tai sector preifat	17,446	8,029	9,417
Digartrefedd	11,692	3,083	8,609
Budd-daliadau tai	272,359	1,457	270,902
Gweinyddu budd-dâl tai	19,394	854	18,540
Tai cronfa'r cyngor arall	64,849	5,205	59,644
Budd-daliadau treth cyngor a gweinyddu perthnasol	18,050	495	17,554
Casgliad treth lleol	26,932	8,452	18,480
Gwasanaethau canolog eraill i'r cyhoedd	21,521	10,278	11,242
Gwasanaethau heddlu	505,287	19,804	485,483
Cynllunio ar gyfer argyfwng gwasanaethau tân ac amddiffyn sifil	301	178	123
Holl wasanaethau tân eraill	110,522	3,309	107,213
Cadwraeth parciau cenedlaethol	2,778	438	2,340
Cynllunio parciau cenedlaethol	2,422	557	1,865
Datblygiad cymunedau parciau cenedlaethol	4,670	565	4,105
Hybu dealltwriaeth a mwynhad parciau cenedlaethol	4,721	1,741	2,980
Craidd corfforaethol a democrataidd	133,773	18,904	114,868
Argostau canolog anddosrannol	29,791	4,519	25,272
Costau canolog eraill	205,178	212,415	-7,237
Cyfanswm gwariant ar wasanaethau	5,789,575	897,552	4,892,023

A1 (parhad) Crynodeb referniw alldro, (RS), 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant gros	Cyfanswm incwm	£ miloedd Gwariant cyfredol net
Preseptiau cyngor cymunedol	.	.	20,142
Taliadau i/o awdurdodau tân	.	.	0
Ardollau i/o parciau cenedlaethol	.	.	0
Ardollau sy'n dyledus i'r Asiantaeth Amgylchedd mewn perthynas â Pwyllgorau Amddiffyn rhag Llifogydd	.	.	13,286
Ardollau sy'n dyledus i Byrddau Draeniad Mewnol	.	.	868
Ardollau sy'n dyledus i'r Asiantaeth Amgylchedd sy'n gweithredu fel Bwrdd Draeniad Mewnol	.	.	2,241
Ardollau sy'n dyledus i Bwyllgorau Pysgodfeydd Môr	.	.	705
Ardollau i wasanaethau heddlu cenedlaethol	.	.	350
Ardollau eraill	.	.	558
Gweddillion/diffygion (nad sy'n arwyddocaol) ar gyfrifon masnachu mewnol wedi'u agregu i wasanaethau	.	.	-2331
Addasiadau eraill i wariant net cyfredol	.	.	196,634
Gwariant net cyfredol	.	.	5,124,477
Darpariaeth ar gyfer dyled goll	.	.	444
Darpariaeth ar gyfer ad-daliad prifswm (cyn gosod yr addasiad cymudiad)	.	.	111,176
Addasiad cymudiad (nodwch unrhyw addasiad sy'n gostwng MRP fel negatiff a'r gwrthwyneb)	.	.	-25,997
Taliadau llog allanol heb gynnwys unrhyw premiwm a disgowntiau ar ail-drefnu dyled	.	.	222,010
Premiwm a disgowntiau ar ail-drefnu dyled	11,893	2,810	9,083
Taliadau/talebau llog HRA 'eitem 8'	7,163	66,663	-59,500
Elfen ariannu cyfalaf o fewn Menter Arian Preifat (PFI)	.	.	5,089
Taliadau prydeu (heb gynnwys unrhyw elfen ariannu cyfalaf o fewn cynlluniau PFI)	.	.	718
Gwariant cyfalaf wedi'i godi ar y cyfrif referniw	38,253	.	38,253
Cyfanswm gwariant referniw	.	.	5,425,754
(cynnwys talebau cyfalaf wedi'u neilltuo), benthyciadau tai a ffynhonnellau eraill	.	.	-36,614
Talebau llog allanol ar fantolion HRA	.	.	-1,415
Neilltiadau i(+)/o(-) cronfa pensiwn	.	.	-144,882
Gwariant referniw gros	.	.	5,242,842
llai grantiau sbesifig ac arbennig tu allan i AEF (heb gynnwys grantiau budd-dâl treth cyngor a rhyddad treth)	.	.	-455,363
Gwariant referniw	.	.	4,787,479
llai grantiau sbesifig ac arbennig o fewn AEF	.	.	-549,324
Gwariant referniw net	.	.	4,238,155
Addasiadau eraill	.	.	-2
Neilltiadau i(+)/o(-) gronfeydd arian wedi'u clustnodi (heb gynnwys cronfeydd arian ysgolion)	.	.	23,806
Neilltiadau i(+)/o(-) gronfeydd arian heb eu clustnodi	.	.	-547
Y gofyniad cyllideb	.	.	4,261,411
Rhyddhad treth annomestig dewisol net wedi'i gyllidebu a delir gan gronfa'r cyngor	.	.	2,187
Gofyniad cyllideb a rhyddhad treth annomestig dewisol cronfa'r cyngor net	.	.	4,263,599
llai dyraniad grant yr heddlu o dan fformiwla prifswm	.	.	-209,185
llai grant cynnal referniw	.	.	-2,533,434
llai incwm ardrethi annomestig ad-dosranedig	.	.	-660,000
Cyfanswm archebiannau treth cyngor	.	.	860,979
llai grant budd-dâl treth cyngor	.	.	-133,039
Swm i'w godi o dalwyr treth cyngor	.	.	727,940

Ffynhonnell: ffurflenni alldro referniw

ATODIAD A

A2 Gwariant refeniw ar addysg, 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant			
	Athrawon 1	Gwariant union arall (a) 2	Gwasanaethau canolog a chymorth adrannol 3	Cyfanswm 4=(1+2+3)
Ysgolion:				
Cyn-gynradd a chynradd	515,682	276,049	20,253	811,984
Uwchradd	528,705	263,605	16,189	808,499
Addysg arbennig:				
Ysgolion arbennig	25,867	56,470	1,338	83,675
Arall (c)	28,951	65,328	5,323	99,601
Holl addysg arbennig	54,819	121,797	6,661	183,277
Pob ysgol	1,099,206	661,452	43,103	1,803,760
Addysg barhaus:				
Addysg i oedolion	7,955	13,445	1,560	22,960
Addysg barhaus arall	0	35,745	3,252	38,997
Gwasaneth ieuencod	6,275	38,702	2,372	47,349
Gwasanethau cymunedol eraill	1,472	8,643	1,206	11,321
Holl addysg barhaus	15,702	96,535	8,391	120,628
Gwasanaeth rheoli a chynnal:				
Rheoli a gweinyddu	9,200	13,213	1,342	23,755
Strategaeth a gwaith rheoli gwasanaethau	1,554	18,174	19,636	39,364
Gwasanaethau cynnal eraill	525	18,721	1,706	20,952
Pob gwasanaeth rheoli a chynnal	11,279	50,109	22,684	84,071
Arlwyaeth ysgolion	0	63,609	3,629	67,238
Holl addysg	1,126,187	871,704	77,806	2,075,698

- (a) Gan gynnwys costau gweithwyr, costau rhedeg a chostau ar y cyd
 (b) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
 (c) Yn cynnwys addysgu yn y cartref ac addysgu unigol mewn sefydliadau eraill e.e. ysbytai ac unedau arbennig a gynigir gan y gwasanaethau cymdeithasol.

A2 (parhad) Gwariant refeniw ar addysg, 2003-04

£ miloedd

Gwerthiannu, ffioed a thaliadau 5	Incwm		Gwariant net 8=(4-7)	Gwasanaeth
	Incwm arall (b) 6	Cyfanswm 7=(5+6)		
15,497	17,318	32,814	779,170	Ysgolion:
17,665	17,806	35,472	773,028	Cyn-gynradd a chynradd
				Uwchradd
1,599	12,431	14,031	69,644	Addysg arbennig:
2,580	2,604	5,184	94,417	Ysgolion arbennig
4,180	15,035	19,215	164,062	Arall (c)
37,342	50,159	87,501	1,716,259	Holl addysg arbennig
				Pob ysgol
				Addysg barhaus:
10,481	4,083	14,564	8,396	Addysg i oedolion
323	837	1,160	37,837	Addysg barhaus arall
2,810	1,147	3,957	43,393	Gwasaneth ieuencod
926	58	984	10,337	Gwasanethau cymunedol eraill
14,540	6,125	20,665	99,963	Holl addysg barhaus
				Gwasanaeth rheoli a chynnal:
651	323	973	22,781	Rheoli a gweinyddu
4,117	2,889	7,007	32,358	Strategaeth a gwaith rheoli gwasanaethau
2,384	536	2,920	18,032	Gwasanaethau cynnal eraill
7,153	3,748	10,900	73,171	Pob gwasanaeth rheoli a chynnal
35,804	114	35,918	31,321	Arlwyaeth ysgolion
94,838	60,146	154,984	1,920,714	Holl addysg

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw

A3 Gwariant refeniw ar wasanaethau cymdeithasol personol, 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant			Cyfanswm 4=(1+2+3)
	Darpariaeth eu hun 1	Darpariaeth gan eraill (gan gynnwys cyd drefniadau) 2	Gwasanaethau cymorth canolog ac adrannol 3	
Plant a'u teuluoedd:				
Gwaith comisiynu a chymdeithasol	52,904	1,603	13,868	68,375
Cartrefi cymunedol	13,283	29,429	3,352	46,064
Unedau diogel (lles)	616	-11	14	619
Gwasanaethau maeth	31,557	18,979	3,984	54,520
Gawsanaethau eraill ar gyfer plant mewn gofal	3,929	3,188	524	7,641
Canolfannau teuluoedd	2,537	2,572	779	5,888
Gwasanaethau i blant dan 8	4,046	2,844	678	7,568
Taliadau union	.	43	3	46
Gofal cartref	1,605	758	192	2,555
Cyfarpar ac addasiadau	526	28	53	607
Gwasanaethau eraill cymorth teuluoedd	9,344	4,539	1,711	15,594
Llety diogel (cyfiawnder)	2,250	256	55	2,561
Cyfiawnder ieuentid	10,310	1,073	1,288	12,671
Gwasanaethau cyfiawnder ieuentid eraill	2,564	58	124	2,746
Gwasanaethau mabwysiadu	3,233	959	613	4,805
Ymadael â gwasanaethau gofal	5,963	1,834	946	8,743
Arall	5,590	4,431	794	10,814
Holl plant a'u teuluoedd	150,258	72,582	28,976	251,816
Pobl oedrannus:				
Asesu a rheoli gofal	33,623	457	10,814	44,894
Lleoliadau cartrefi nyrsio	.	95,691	5,631	101,322
Lleoliadau gofal cartref preswyl	82,919	89,231	16,103	188,253
Llety cymorth ac eraill	2,814	1,655	406	4,875
Taliadau union	.	731	41	772
Gofal cartref	83,929	35,548	12,741	132,218
Gofal dydd	15,172	1,354	2,280	18,806
Cyfarpar ac addasiadau	4,333	536	382	5,251
Prydau	7,091	1,051	909	9,052
Arall	6,320	5,658	1,344	13,323
Holl bobl oedrannus	236,201	231,913	50,650	518,764
Pobl ag anabledd corfforol a/neu nam ar y synhwyrau:				
Asesu a rheoli gofal	10,627	74	3,551	14,252
Lleoliadau cartrefi nyrsio	.	5,544	488	6,033
Lleoliadau gofal cartref preswyl	4,059	6,149	1,139	11,347
Llety cymorth ac eraill	73	404	46	523
Taliadau union	.	2,309	164	2,474
Gofal cartref	7,329	7,635	1,478	16,441
Gofal dydd	3,397	347	890	4,634
Cyfarpar ac addasiadau	5,489	611	422	6,522
Prydau	354	23	58	434
Arall	1,524	2,460	401	4,385
Holl pobl ag anabledd corfforol a/neu nam ar y synhwyrau	32,852	25,557	8,638	67,046
Pobl ag anabledd dysgu:				
Asesu a rheoli gofal	11,629	53	4,134	15,816
Lleoliadau cartrefi nyrsio	.	3,298	279	3,576
Lleoliadau gofal cartref preswyl	14,489	52,351	3,293	70,134
Llety cymorth ac eraill	12,847	31,577	3,487	47,911
Taliadau union	.	400	16	416
Gofal cartref	5,761	22,905	1,618	30,283
Gofal dydd	34,067	6,209	5,172	45,448
Cyfarpar ac addasiadau	109	1	0	110
Prydau	56	0	5	62
Arall	2,728	2,921	585	6,234
Holl pobl ag anabledd dysgu	81,686	119,715	18,588	219,989

- (a) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
 (b) Gan gynnwys rheoli strategol, cofrestru ag archwilio a trefn cwyn.

A3 (parhad) Gwariant refeniw ar wasanaethau cymdeithasol personol, 2003-04

£ miloedd

Incwm				Gwariant net 8=(4-7)	Gwasanaeth
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 5	Incwm arall (a) 6	Cyfanswm 7=(5+6)			
35	994	1,029	67,346	Plant a'u teuluoedd:	
43	1,597	1,640	44,424	Gwaith comisiynu a chymdeithasol	
0	9	9	610	Cartrefi cymunedol	
142	377	519	54,001	Unedau diogel (lles)	
8	8	16	7,625	Gwasanaethau maeth	
19	7	27	5,861	Gawsanaethau eraill ar gyfer plant mewn gofal	
32	2	34	7,534	Canolfannau teuluoedd	
0	0	0	46	Gwasanaethau i blant dan 8	
1	50	51	2,504	Taliadau union	
0	8	8	598	Gofal cartref	
12	291	303	15,291	Cyfarpar ac addasiadau	
2	2,257	2,259	302	Gwasanaethau eraill cymorth teuluoedd	
124	608	732	11,939	Llety diogel (cyfiawnder)	
1	130	131	2,614	Cyfiawnder ieuentid	
124	64	188	4,618	Gwasanaethau cyfiawnder ieuentid eraill	
15	5	20	8,723	Gwasanaethau mabwysiadu	
0	239	239	10,575	Ymadael â gwasanaethau gofal	
558	6,646	7,204	244,612	Arall	
				Holl plant a'u teuluoedd	
100	1,890	1,990	42,904	Pobl oedrannus:	
24,915	794	25,709	75,613	Asesu a rheoli gofal	
51,902	1,988	53,890	134,363	Lleoliadau cartrefi nyrsio	
66	287	353	4,522	Lleoliadau gofal cartref preswyl	
13	1	13	759	Llety cymorth ac eraill	
15,967	2,247	18,214	114,004	Taliadau union	
1,448	104	1,552	17,254	Gofal cartref	
1,577	400	1,977	3,274	Gofal dydd	
3,312	1	3,313	5,738	Cyfarpar ac addasiadau	
767	226	993	12,329	Prydau	
100,067	7,938	108,005	410,759	Arall	
				Holl bobl oedrannus	
				Pobl ag anabledd corfforol a/neu nam ar y synhwyrau:	
14	315	329	13,923	Asesu a rheoli gofal	
1,208	137	1,345	4,688	Lleoliadau cartrefi nyrsio	
1,951	56	2,007	9,340	Lleoliadau gofal cartref preswyl	
1	9	10	513	Llety cymorth ac eraill	
45	16	61	2,413	Taliadau union	
944	296	1,240	15,202	Gofal cartref	
357	54	411	4,223	Gofal dydd	
557	853	1,410	5,113	Cyfarpar ac addasiadau	
127	0	127	308	Prydau	
83	65	148	4,237	Arall	
5,286	1,802	7,087	59,959	Holl pobl ag anabledd corfforol a/neu nam ar y synhwyrau	
				Pobl ag anabledd dysgu:	
22	773	795	15,021	Asesu a rheoli gofal	
511	159	670	2,906	Lleoliadau cartrefi nyrsio	
5,702	5,097	10,799	59,334	Lleoliadau gofal cartref preswyl	
2,159	4,388	6,548	41,364	Llety cymorth ac eraill	
11	2	13	403	Taliadau union	
1,486	737	2,223	28,060	Gofal cartref	
1,886	1,014	2,900	42,548	Gofal dydd	
33	5	38	71	Cyfarpar ac addasiadau	
2	0	2	60	Prydau	
184	13	197	6,036	Arall	
11,999	12,188	24,187	195,803	Holl pobl ag anabledd dysgu	

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw

A3 (parhad) Gwariant refeniw ar wasanaethau cymdeithasol personol, 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant			Cyfanswm 4=(1+2+3)
	Darpariaeth eu hun 1	Darpariaeth gan eraill (gan gynnwys cyd drefniadau) 2	Gwasanaethau cymorth canolog ac adrannol 3	
Pobl ag anghenion iechyd meddyliol:				
Asesu a rheoli gofal	12,373	117	3,165	15,655
Lleoliadau cartrefi nyrsio	.	5,615	439	6,054
Lleoliadau gofal cartref preswyl	1,868	11,114	1,122	14,104
Llety cymorth ac eraill	1,315	1,736	240	3,291
Taliadau union	.	16	0	17
Gofal cartref	1,316	1,395	275	2,986
Gofal dydd	5,016	508	779	6,303
Cyfarpar ac addasiadau	41	0	30	71
Prydau	179	35	3	217
Arall	1,844	2,767	355	4,966
Holl pobl ag anghenion iechyd meddyliol	23,952	23,304	6,409	53,664
Gwasanaethau eraill ar gyfer oedolion dan 65:				
Asesu a rheoli gofal	2,000	1,494	569	4,062
Gwariant HIV/AIDS	65	0	20	85
Camddefnydd sylweddau (dibyniaeth)	711	2,759	408	3,878
Cyflogaeth ymgynnal	12,887	1,518	1,284	15,689
Arall	5,364	4,502	299	10,165
Holl wasanaethau eraill ar gyfer oedolion dan 65	21,027	10,274	2,579	33,880
Ceiswyr lloches:				
Asesu a rheoli gofal	1,273	137	30	1,441
Plant digwmni	310	273	35	618
Teuluoedd	699	87	0	786
Oedolion unig	1,538	76	5	1,619
Holl ceiswyr lloches	3,820	574	70	4,464
Strategaeth gwasanaeth (b)	2,952	19	1,749	4,720
Holl wasanaethau cymdeithasol personol	552,747	483,939	117,658	1,154,344

(a) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.

(b) Gan gynnwys rheoli strategol, cofrestrï ag archwilio a trefn cwyn.

A3 (parhad) Gwariant refeniw ar wasanaethau cymdeithasol personol, 2003-04

£ miloedd

Incwm				
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 5	Incwm arall (a) 6	Cyfanswm 7=(5+6)	Gwariant net 8=(4-7)	Gwasanaeth
51	990	1,041	14,615	Pobl ag anghenion iechyd meddyliol:
918	93	1,011	5,043	Asesu a rheoli gofal
2,050	987	3,037	11,068	Lleoliadau cartrefi nyrsio
219	268	487	2,804	Lleoliadau gofal cartref preswyl
3	0	3	14	Llety cymorth ac eraill
34	44	78	2,908	Taliadau union
128	159	287	6,016	Gofal cartref
17	1	18	53	Gofal dydd
100	0	100	117	Cyfarpar ac addasiadau
85	643	728	4,238	Prydau
3,604	3,185	6,789	46,875	Arall
				Holl pobl ag anghenion iechyd meddyliol
				Gwasanaethau eraill ar gyfer oedolion dan 65:
30	74	104	3,958	Asesu a rheoli gofal
0	1	1	84	Gwariant HIV/AIDS
19	347	366	3,513	Camddefnydd sylweddau (dibyniaeth)
8,033	312	8,346	7,343	Cyflogaeth ymgynnal
997	349	1,346	8,819	Arall
9,079	1,083	10,162	23,718	Holl wasanaethau eraill ar gyfer oedolion dan 65
				Ceiswyr lloches:
1,173	0	1,173	268	Asesu a rheoli gofal
0	0	0	618	Plant digwmni
649	0	649	137	Teuluoedd
1,549	0	1,549	70	Oedolion unig
3,371	0	3,371	1,093	Holl ceiswyr lloches
54	181	235	4,485	Strategaeth gwasanaeth (b)
134,019	33,022	167,040	987,304	Holl wasanaethau cymdeithasol personol

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw

ATODIAD A

A4 Gwariant refeniw ar wasanaethau diogelu, 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant		
	Gwariant union (a) 1	Gwasanaethau canolog a chymorth adrannol gan gynnwys 2	Cyfanswm 3=(1+2)
Heddlu:			
Gwariant gweithredol	387,330	117,957	505,287
Arall (c)	350	29,208	29,558
Holl gwariant heddlu	387,680	147,165	534,845
Tân:			
Gwariant gweithredol	92,292	18,531	110,823
Arall (c)	10,314	4,001	14,315
Holl gwariant tân	102,606	22,532	125,138
Llysoedd:			
Llysoedd y crwneriaid	3,212	231	3,442
Llysoedd ynadon	26,256	380	26,636
Gwasanaethau llysoedd eraill	215	2	217
Holl llysoedd	29,682	613	30,295

- (a) Gan gynnwys costau gweithwyr, costau rhedeg a chostau ar y cyd.
 (b) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
 (c) Yn cynnwys costau gweinyddol canolog rheoli corfforaethol, cynrychiolaeth ddemocrataidd a rhai costau, megis y rhai sy'n ymwneud â chyfraniadau blynyddoedd blaenorol neu chyfraniadau pensiwn ychwanegol na ddylai gael eu dyrannu i wasanathau unigol. Mae'r ffigur hefyd yn cynnwys gwariant cyfalaf a godir ar y cyfrif refeniw ac mae'n net o unrhyw log y disgwylir iddo Gronni ar weddillion.

A5 Gwariant refeniw ar drafnidiaeth leol, 2003-04

Gwasanaeth	Gwariant		
	Gwariant union (a) 1	Gwasanaethau canolog a chymorth adrannol gan gynnwys 2	Cyfanswm 3=(1+2)
Trafnidiaeth cynllunio, polisi a strategaeth	15,108	6,612	21,720
Prif-ffyrdd a rhewlydd:			
Rheoli traffig a diogelwch ar y ffyrdd (c)	13,581	4,143	17,725
Cynnal a chadw strwythurau ffyrdd	53,177	6,126	59,303
Cynnal a chadw rheolaidd ar ffyrdd (d)	49,433	4,928	54,362
Adeiladwaith ffyrdd	2,775	794	3,569
Cynnal a chadw strwythurau pontydd a'u cryfhau	7,304	1,272	8,576
Adeiladwaith pontydd	97	18	114
Cynnal a chadw dros y gaeaf	14,106	658	14,764
Goleuadau stryd	21,452	1,740	23,192
Holl prif-ffyrdd a rhewlydd	161,924	19,680	181,604
Trafnidiaeth:			
Parcio	10,903	1,633	12,535
Trafnidiaeth gyhoeddus (e)	28,101	2,999	31,100
Tocynnau consesiynol	34,457	2,638	37,095
Meysydd awyr, harbws a cyflensterau toll	6,342	4,916	11,258
Holl trafndiaeth	79,802	12,186	91,988
Holl rhewlydd a thrafnidiaeth	256,835	38,478	295,313

- (a) Gan gynnwys costau gweithwyr, costau rhedeg a chostau ar y cyd.
 (b) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
 (c) Yn cynnwys llwybrau diogel a hebryngwyr croesfannau ysgol.
 (d) Yn cynnwys cynnal a chadw o ran yr amgylchedd a diogelwch, a thrwsio cyffredinol.
 (e) Yn cynnwys cydgysylltu a chymorth i weithredwyr.

A4 (parhad) Gwariant refeniw ar wasanaethau diogelu, 2003-04

£ miloedd

Incwm				
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 4	Incwm arall (b) 5	Cyfanswm 6=(4+5)	Gwariant net 7=(3-6)	Gwasanaeth
8,564	11,240	19,804	485,483	Heddlu:
0	4,673	4,673	24,885	Gwariant gweithredol
8,564	15,913	24,477	510,368	Arall (c)
				Holl gwariant heddlu
1,224	2,263	3,487	107,336	Tân:
25	6,121	6,146	8,169	Gwariant gweithredol
1,249	8,384	9,633	115,505	Arall (c)
				Holl gwariant tân
257	349	606	2,836	Llysoedd:
447	232	679	25,957	Llysoedd y crwneriaid
244	0	244	-27	Llysoedd ynadon
948	581	1,529	28,766	Gwasanaethau llysoedd eraill
				Holl cwrtiau

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw

A5 (parhad) Gwariant refeniw ar drafnidiaeth leol, 2003-04

£ miloedd

Incwm				
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 4	Incwm arall (b) 5	Cyfanswm 6=(4+5)	Gwariant net 7=(3-6)	Gwasanaeth
11,749	705	12,454	9,266	Trafnidiaeth cynllunio, polisi a strategaeth
2,410	636	3,046	14,678	Prif-ffyrdd a rhewlydd:
1,492	1,195	2,687	56,616	Rheoli traffig a diogelwch ar y ffyrdd (c)
1,154	941	2,095	52,267	Cynnal a chadw strwythurau ffyrdd
1,365	705	2,070	1,499	Cynnal a chadw rheolaidd ar ffyrdd (d)
				Adeiladwaith ffyrdd
175	91	266	8,310	Cynnal a chadw strwythurau pontydd a'u cryfhau
0	3	3	111	Adeiladwaith pontydd
482	78	560	14,205	Cynnal a chadw dros y gaeaf
536	294	830	22,362	Goleuadau stryd
7,615	3,942	11,557	170,047	Holl prif-ffyrdd a rhewlydd
20,564	53	20,617	-8,082	Trafnidiaeth:
2,550	3,836	6,385	24,714	Parcio
72	17	89	37,006	Trafnidiaeth gyhoeddus (e)
3,362	62	3,424	7,834	Tocynnau consesiynol
26,548	3,968	30,515	61,473	Meysydd awyr, harbws a cyflensterau toll
				Holl trafndiaeth
45,912	8,615	54,527	240,786	Holl rhewlydd a thrafnidiaeth

Ffynhonnell: ffurflenni alldro refeniw

A6 Gwariant refeniw ar dai a threth cyngor, 2003-04 (a)

Gwasanaeth	Gwariant		Cyfanswm 3=(1+2)
	Gwariant union (b) 1	Gwasanaethau canolog a chymorth adrannol gan gynnwys 2	
Tai cronfa'r cyngorau a budd-dal tai:			
Y strategaeth dai	2,524	800	3,324
Landlordiaid cymdeithasol cofrestredig	132	36	168
Cyngor ar dai	853	276	1,129
Blaendaliadau tai (d)	100	78	178
Adnewyddu tai'r sector preifat	12,157	5,290	17,446
Digartrefedd	10,774	918	11,692
Taliadau budd-dal tai	272,311	48	272,359
Gweinyddu budd-dâl tai	12,981	6,413	19,394
Eiddo arall y cyngor	1,133	474	1,607
Gwasanaethau lles (yn cynnwys swyddogion rhenti)	3,590	238	3,828
Cefnogi pobl	54,323	3,095	57,419
Cyfraniad i'r Cyfrif Refeniw Tai (e)	1,989	7	1,996
Holl tai cronfa'r cyngorau a budd-dal tai	372,867	17,672	390,539
Budd-dal y dreth gyngor, gweinyddu a chasglu'r dreth lleol:			
Budd-dâl y dreth gyngor (f)	5,929	0	5,929
Gweinyddu'r budd-dâl y dreth gyngor	7,568	4,553	12,121
Costau casglu ardrethi annomestig	2,506	2,137	4,643
Disgowntiau treth cyngor	0	0	0
Costau casglu'r treth cyngor	13,894	8,395	22,289
Holl budd-dal y dreth gyngor, gweinyddu a chasglu'r dreth lleol:	29,897	15,085	44,982

- (a) Gan gynnwys gwariant ar wasanaethau cronfa'r cyngor yn unig.
(b) Gan gynnwys costau gweithwyr, costau rhedeg a chostau ar y cyd.
(c) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
(d) Gan gynnwys blaensymiau o dan y Ddeddf Caffael Anheddau Bach a blaensymiau i gymdeithasau tai.
(e) Cyfraniadau i'r Cyfrif Refeniw Tai am eitemau â rennir gan y gymuned gyfan.
(f) Ond yn cynnwys gwariant wedi'i ariannu gan yr awdurdod lleol yn unig. Mae'r mwyafrif o'r gwariant yma wedi'i gyfro gan grant o'r Adran Gwaith a Phensiynau (gweler y memorandwm).

A6 (parhad) Gwariant refeniw ar dai a threth cyngor, 2003-04 (a)

£ miloedd

Incwm				
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 4	Incwm arall (c) 5	Cyfanswm 6=(4+5)	Gwariant net 7=(3-6)	Gwasanaeth
161	304	465	2,859	Tai cronfa'r cyngorau a budd-dal tai:
8	3	11	157	Y strategaeth dai
14	12	26	1,103	Landlordiaid cymdeithasol cofrestredig
42	134	176	2	Cyngor ar dai
5,196	2,833	8,029	9,417	Blaendaliadau tai (d)
2,593	490	3,083	8,609	Adnewyddu tai'r sector preifat
641	816	1,457	270,902	Digartrefedd
603	251	854	18,540	Taliadau budd-dal tai
451	45	496	1,110	Gweinyddu budd-dâl tai
				Eiddo arall y cyngor
1,245	691	1,936	1,892	Gwasanaethau lles (yn cynnwys swyddogion rhenti)
2,260	364	2,624	54,795	Cefnogi pobl
0	149	149	1,847	Cyfraniad i'r Cyfrif Refeniw Tai (e)
13,215	6,091	19,306	371,233	Holl tai cronfa'r cyngorau a budd-dal tai
				Budd-dal y dreth gyngor, gweinyddu a chasglu'r dreth lleol:
0	0	0	5,929	Budd-dâl y dreth gyngor (f)
218	278	495	11,625	Gweinyddu'r budd-dâl y dreth gyngor
1,018	3,684	4,702	-59	Costau casglu ardrethi annomestig
0	0	0	0	Disgowntiau treth cyngor
2,786	964	3,750	18,539	Costau casglu'r treth cyngor
				Holl budd-dal y dreth gyngor, gweinyddu a chasglu'r dreth lleol:
4,021	4,926	8,947	36,034	

Ffynhonnell: ffurfienni alldro refeniw

A7 Gwariant refeniw ar wasanaethau lleol eraill, 2003-04 (a)

Gwasanaeth	Gwariant		Cyfanswm 3=(1+2)
	Gwariant union (b) 1	Gwasanaethau canolog a chymorth adrannol gan gynnwys 2	
Llyfrgelloedd, diwylliant, threftadaeth, chwaraeon ac hamdden:			
Y gwasanaeth llyfrgelloedd	38,352	7,748	46,100
Amgueddfeydd ac orielau	7,699	1,195	8,894
Archifau	3,106	683	3,790
Datblygu a chynorthwyo'r celfyddydau	8,168	2,046	10,214
Theatrau ac adloniant cyhoeddus	35,122	2,917	38,040
Threftadaeth	4,222	521	4,743
Hamdden a chwaraeon	100,396	10,998	111,394
Mannau agored	59,660	6,871	66,531
Twristiaeth	12,721	2,618	15,339
Holl llyfrgelloedd, diwylliant, threftadaeth, chwaraeon ac hamdden	269,446	35,598	305,044
Gwasanaethau amgylcheddol lleol:			
Casglu gwastraff	82,446	6,847	89,293
Swyddogaethau gwaredu gwastraff	68,039	2,465	70,505
Iechyd amgylcheddol:			
Safonau tai	3,012	1,221	4,233
Trwyddedu	4,224	1,570	5,794
Iechyd y cyhoedd	30,373	8,090	38,463
Diogelwch bwyd	6,516	2,098	8,614
Holl iechyd amgylcheddol	44,126	12,979	57,105
Ysgubo a glanhau strydoedd	37,898	2,903	40,802
Mynwentydd ac amlosgefeydd	12,460	1,779	14,239
Diogelwch cymunedol	13,899	1,499	15,397
Diogelu defnyddwyr	10,740	3,623	14,362
Cofrestru etholwyr a cario allan etholiadau	3,602	1,185	4,787
Gwasanaethau canolog eraill i'r cyhoedd	13,846	2,888	16,733
Holl gwasanaethau amgylcheddol lleol	287,056	36,167	323,223
Gwaith cynllunio a datblygu diwydiannol:			
Rheoliadau adeiladu	8,247	2,946	11,192
Rheoliadau datblygu	16,653	5,860	22,513
Polisi cynllunio	10,169	3,359	13,529
Mentrau amgylcheddol	8,935	3,488	12,422
Datblygiad economaidd	66,203	9,566	75,769
Datblygu cymunedol	23,858	3,420	27,278
Holl gwaith cynllunio a datblygu diwydiannol	134,065	28,639	162,704
Gweinyddiaeth canolog:			
Costau heb eu dosbarthu (d)	22,581	2,594	25,175
Rheolaeth gorfforaethol	43,751	26,089	69,841
Cynrychiolaeth a rheolaeth ddemocrataidd	39,161	18,281	57,443
Gwasanaethau canolog eraill	179,263	19,085	198,348
Holl gweinyddiaeth canolog	284,757	66,050	350,807
Gariant refeniw arall:			
Gwasanaethau amaethyddiaeth	6,152	1,838	7,991
Gwariant cyfalaf wedi'i godi ar y cyfrif refeniw	.	22,782	22,782
Darpariaeth ar gyfer dyled goll	.	446	446
Preseptiau cyngor cymunedol	.	20,142	20,142
Ariannu dyled	.	250,792	250,792
Llog allanol	.	.	.
Ardollau	.	17,659	17,659
Elfen arianau cyfalaf o fewn cynlluniau PFI	.	5,089	5,089
Taliadau prydlesu	.	540	540
Cymhwysiaethau eraill	.	40,143	40,143
Holl gwariant refeniw arall	6,152	359,432	365,584

- (a) Dim yn cynnwys gwariant awdurdodau parc cenedlaethol.
- (b) Gan gynnwys costau gweithwyr, costau rhedeg a chostau ar y cyd.
- (c) Gan gynnwys incwm o drefniadau ar y cyd â chyrrff heblaw awdurdodau lleol.
- (d) Dyrennir gwariant yn erbyn gweinyddu a gwasanaethau cymorth canolog rhan fwyaf i adranau unigol. Dangosir y swm a ddyrennir yn y golofn 'incwm arall', gan adael y ffigur gwariant net fel swm y gwariant cymorth canolog heb ei ddyrannu.

A7 (parhad) Gwariant refeniw ar wasanaethau lleol eraill, 2003-04

£ miloedd

Incwm				
Gwerthiannau, ffioedd a thaliadau 4	Incwm arall (c) 5	Cyfanswm 6=(4+5)	Gwariant net 7=(3-6)	Gwasanaeth
				Llyfrgelloedd, diwylliant, threftadaeth, chwaraeon ac hamdden:
1,957	991	2,948	43,152	Y gwasanaeth llyfrgelloedd
943	401	1,344	7,550	Amgueddfeydd ac orielau
118	216	334	3,456	Archifau
1,739	528	2,267	7,947	Datblygu a chynorthwyo'r celfyddydau
19,967	288	20,255	17,784	Theatrau ac adloniant cyhoeddus
1,967	80	2,047	2,696	Threftadaeth
36,933	4,040	40,973	70,421	Hamdden a chwaraeon
9,288	2,840	12,128	54,403	Mannau agored
4,176	1,027	5,203	10,137	Twristiaeth
77,088	10,411	87,499	217,545	Holl llyfrgelloedd, diwylliant, threftadaeth, chwaraeon ac hamdden
				Gwasanaethau amgylcheddol lleol:
14,179	5,263	19,442	69,852	Casglu gwastraff
6,319	2,585	8,904	61,601	Swyddogaethau gwaredu gwastraff
				Iechyd amgylcheddol:
273	138	411	3,822	Safonau tai
3,702	124	3,825	1,968	Trwyddedu
3,120	1,653	4,773	33,691	Iechyd y cyhoedd
349	48	398	8,217	Diogelwch bwyd
7,444	1,963	9,406	47,698	Holl iechyd amgylcheddol
639	552	1,191	39,611	Ysgubo a glanhau strydoedd
8,400	37	8,437	5,802	Mynwentydd ac amlosgfeydd
1,725	648	2,373	13,024	Diogelwch cymunedol
744	238	983	13,379	Diogelu defnyddwyr
614	498	1,112	3,675	Cofrestru etholwyr a cario allan etholiadau
8,884	283	9,166	7,567	Gwasanaethau canolog eraill i'r cyhoedd
48,947	12,067	61,014	262,209	Holl gwasanaethau amgylcheddol lleol
				Gwaith cynllunio a datblygu diwydiannol:
7,777	468	8,245	2,948	Rheoliadau adeiladu
12,302	930	13,232	9,280	Rheoliadau datblygu
274	429	703	12,826	Polisi cynllunio
851	594	1,444	10,978	Mentrau amgylcheddol
37,374	12,100	49,475	26,295	Datblygiad economaidd
1,728	1,779	3,507	23,771	Datblygu cymunedol
60,306	16,300	76,606	86,098	Holl gwaith cynllunio a datblygu diwydiannol
				Gweinyddiaeth canolog:
2,263	2,256	4,519	20,656	Costau heb eu dosbarthu (d)
4,931	7,955	12,886	56,955	Rheolaeth gorfforaethol
1,262	3,396	4,658	52,784	Cynrychiolaeth a rheolaeth ddemocrataidd
53,554	152,094	205,647	-7,299	Gwasanaethau canolog eraill
62,011	165,701	227,711	123,096	Holl gweinyddiaeth canolog
				Gwariant refeniw arall:
2,976	693	3,669	4,322	Gwasanaethau amaethyddiaeth
.	.	.	22,782	Gwariant cyfalaf wedi'i godi ar y cyfrif refeniw
.	.	.	446	Darpariaeth ar gyfer dyled goll
.	.	.	20,142	Preseptiau cyngor cymunedol
.	.	.	250,792	Ariannu dyled
.	32,524	32,524	-32,524	Llog allanol
.	.	.	17,659	Ardollau
.	.	.	5,089	Elfen arianau cyfalaf o fewn cynlluniau PFI
.	.	.	540	Taliadau prydlesu
.	.	.	40,143	Cymhwysiaid eraill
2,976	33,217	36,193	329,392	Holl gwariant refeniw arall

Ffynhonnell: ffurhlenni alldro refeniw

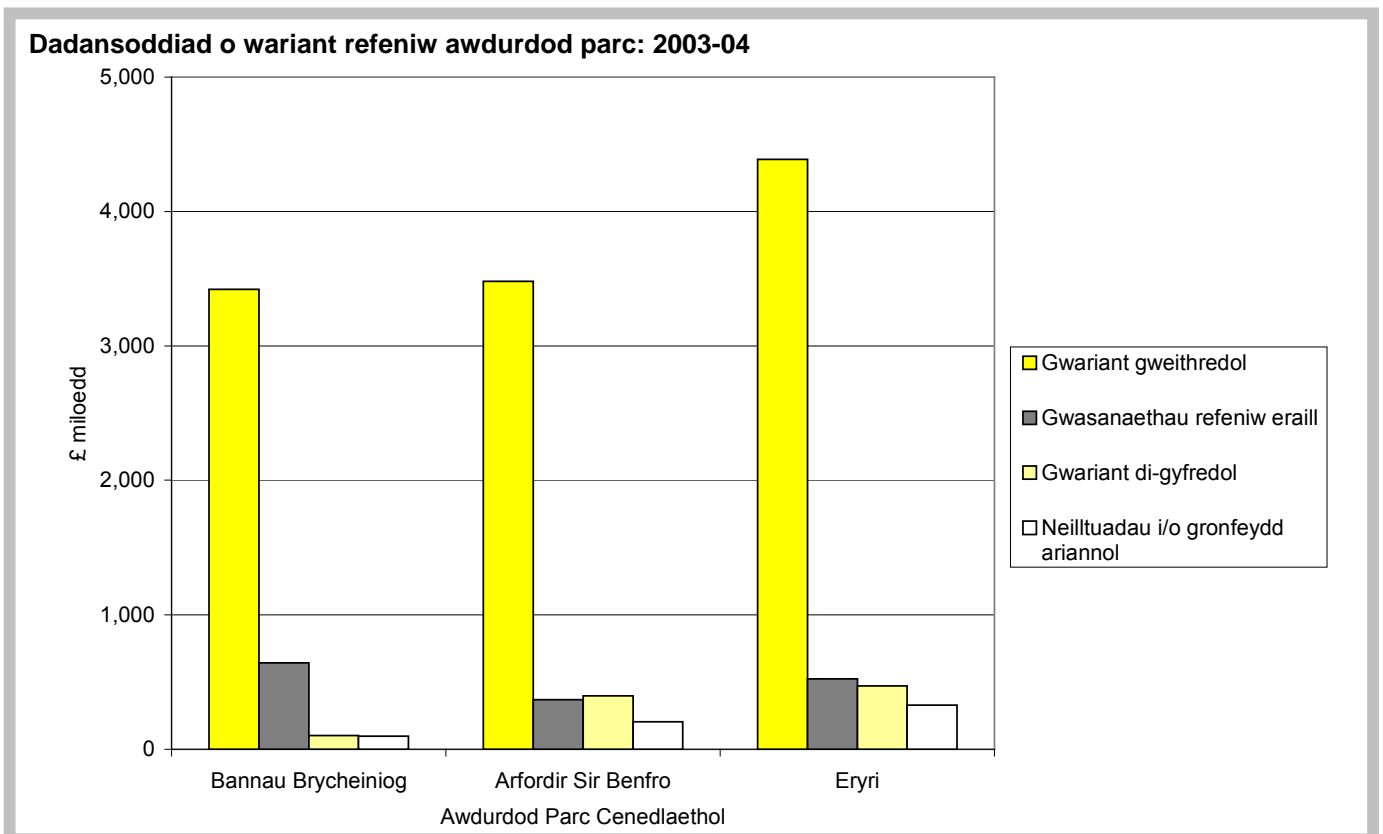
A8 Gwariant parc cenedlaethol, yn ôl gwasanaeth ac awdurdod, 2003-04 (a)

£ miloedd

Gwasanaeth	Bannau Brycheiniog	Arfordir Sir Benfro	Eryri	Cymru
Gwariant gweithredol:				
Cadwraeth	696	971	673	2,340
Cynllunio	586	634	645	1,865
Datblygiad cymunedd	126	23	302	451
Parcio cerbydau	32	-96	-85	-149
Mentrau trafnidiaeth cynladwy	39	36	30	105
Hamdden arall a rheoli parciau	899	1,116	1,683	3,698
Hyrwyddo dealltwriaeth a mwynhad	1,043	797	1,140	2,980
Holl gwariant gweithredol	3,421	3,481	4,388	11,290
Gwasanaethau referniw eraill	641	369	524	1,534
Gwariant di-gyfredol:				
Ariannu dyled	0	3	0	3
Gwariant cyfalaf a godwyd i'r cyfrif referniw (CERA)	130	417	526	1,073
Derbyniadau llog allanol	-29	-23	-54	-106
Holl gwariant di-gyfredol	101	397	472	970
Gwariant referniw gros	4,163	4,247	5,384	13,794
Incwm ardollau o chynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol (b)	-925	-990	-1,261	-3,176
Grantiau penodol (c)	-3,335	-3,462	-4,450	-11,247
Gwariant referniw net	-97	-205	-327	-629
Neilltuadau i (+) / o (-) gronfeydd ariannol	97	204	327	628
Addasiadau eraill	0	1	0	1
Y gofyniad cyllideb

Ffynhonnell: ffurflenni alldro referniw

- (a) Mae gwariant yn net o incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau, ond mae'n cynnwys yr hyn a ariennir gan grantiau penodol y llywodraeth a threthi cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol. Mae'r ffigurau wedi cael eu haddasu er mwyn cyfrif am gostau pensiwn FRS17.
- (b) Mae cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol yn darparu cyfran o'r gronfa i ariannu parciau cenedlaethol Cymru.
- (c) Mae'r mwyafrif o'r ariannu ar gyfer parciau cenedlaethol mewn ffurf grant blynyddol llywodraeth ganolog. Mae grantiau derbyniwyd gan bob pharc cenedlaethol ers 1990-91 wedi'u nodi yn atodiad C5.

A9 Gwariant parc cenedlaethol wedi'i gyllidebu, yn ôl gwasanaeth ac awdurdod, 2005-06 (a)

Gwasanaeth	<i>£ miloedd</i>			
	Bannau Brycheiniog	Arfordir Sir Benfro	Eryri	Cymru
Gwariant gweithredol:				
Cadwraeth	961	1,317	1,754	4,032
Cynllunio	798	684	843	2,325
Datblygiad cymunedd	151	37	374	563
Parcio cerbydau	23	-76	-30	-84
Mentrau trafnidiaeth cynladwy	25	72	46	144
Hamdden arall a rheoli parciau	1,043	1,214	2,019	4,275
Hyrwyddo dealltwriaeth a mwynhad	1,044	835	1,638	3,517
Holl gwariant gweithredol	4,045	4,083	6,645	14,773
Gwasanaethau refeniw eraill	740	537	716	1,993
Gwariant di-gyfredol:				
Ariannu dyled	0	0	0	0
Gwariant cyfalaf a godwyd i'r cyfrif refeniw (CERA)	50	255	278	583
Derbyniadau llog allanol	-30	-24	-82	-136
Holl gwariant di-gyfredol	20	231	196	447
Gwariant refeniw gros	4,805	4,851	7,556	17,213
Incwm ardollau o chynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol (b)	-1,039	-1,097	-1,404	-3,540
Grantiau penodol (c)	-3,718	-3,807	-6,152	-13,677
Gwariant refeniw net	48	-53	0	-4
Neilltuadau i (+) / o (-) gronfeydd ariannol	-48	53	0	5
Addasiadau eraill	0	-	0	-
Y gofyniad cyllideb

Ffynhonnell: ffurflenni cyllideb refeniw

- (a) Mae gwariant wedi'i gyllidebu yn net o incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau, ond mae'n cynnwys yr hyn a ariennir gan grantiau penodol y llywodraeth a threthi cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol. Mae'r ffigurau wedi cael eu haddasu er mwyn cyfrif am gostau pensiwn FRS17.
- (b) Mae cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol yn darparu cyfran o'r gronfa i ariannu parciau cenedlaethol Cymru.
- (c) Mae'r mwyafrif o'r ariannu ar gyfer parciau cenedlaethol mewn ffurf grant blynyddol llywodraeth ganolog. Mae grantiau derbyniwyd gan bob pharc cenedlaethol ers 1990-91 wedi'u nodi yn atodiad C5.

B1 Gwariant cyfalaf, yn ôl gwasanaeth, 2003-04

Gwasanaeth	Caffaeliad tir ac adeiladau cynfodol	Adeiladwaith, trawsnewidiadau ac adnewyddiadau newydd	Cerbydau	Offer a pheiriannau ffatri	Gwariant ar asedau sefydlog
Addysg:					
Addysg meithrin a chynradd	639	53,469	0	1,345	55,453
Addysg uwchradd	104	45,095	225	1,032	46,456
Addysg arbennig	0	6,170	0	246	6,416
Gwasanaeth ieuencid	0	455	23	1	479
Gwasanaeth addysg eraill ac addysg barhaus	0	4,175	105	875	5,155
Holl addysg	743	109,364	353	3,499	113,959
Gwasanaethau cymdeithasol personol	144	11,422	153	2,131	13,850
Trafnidiaeth:					
Ffyrdd, goleuadau stryd a diogelwch ffyrdd	3,235	94,006	528	490	98,260
Parcio cerbydau	62	5,085	0	5	5,152
Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (bysiau)	193	10,683	0	2,551	13,427
Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (rheilffyrdd)	954	2,603	0	46	3,603
Pontydd ffyrdd â tholl, twnneli a fferiau a chwmnïau trafndiaeth cyhoeddus	0	0	0	0	0
Porthladdoedd a phierau yr awdurdodau lleol	0	2,429	10	155	2,594
Meysydd awyr	0	792	21	0	813
Holl trafndiaeth	4,444	115,598	559	3,247	123,849
Tai:					
Cyfrif refeniw tai (HRA)	2,905	97,215	72	794	100,985
Tai cronfa'r cyngor	452	16,825	14	122	17,413
Arall
Holl tai	3,357	114,040	86	916	118,398
Llyfrgelloedd, diwydiant a threftadaeth:					
Gwasanaeth llyfrgelloedd	0	2,328	157	685	3,170
Amgueddfeydd ac orielau celf	284	2,767	0	59	3,110
Gweithgareddau a chyfleusterau celfyddydau	0	9,954	0	28	9,982
Holl llyfrgelloedd, diwylliant a threftadaeth	284	15,049	157	772	16,262
Amaethyddiaeth a physgodfeydd:					
Traenio ac atal llifogydd	0	2,376	0	10	2,386
Amddiffyn yr arfordir	0	1,018	0	1	1,019
Amaethyddiaeth a physgodfeydd eraill	120	1,271	0	3	1,394
Holl amaethyddiaeth a physgodfeydd	120	4,665	0	14	4,799
Chwaraeon ac hamdden:					
Cyfleusterau chwaraeon	779	33,265	2	1,171	35,217
Datblygu chwaraeon	0	7,102	11	2,151	9,264
Holl chwaraeon ac hamdden	779	40,367	13	3,322	44,481

(a) Yn cynnwys cwfert credyd ar gyfer trefniadau credyd.

(b) Mae cyfrifiadau £ y pen yn defnyddio amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestrdydd Cyffredinol o'r boblogaeth ar gyfer 2003.

B1 (parhad) Gwariant cyfalaf, yn ôl gwasanaeth, 2003-04

£ miloedd

Grantiau cyfalaf	Blaensymiau cyfalaf	Arall (a)	Cyfanswm gwariant cyfalaf	Cyfanswm gwariant cyfalaf (£ y pen) (b)	Gwasanaeth
					Addysg:
500	0	0	55,953	19	Addysg meithrin a chynradd
1,309	0	0	47,765	16	Addysg uwchradd
0	0	0	6,416	2	Addysg arbennig
17	0	0	496	-	Gwasanaeth ieuencid
78	0	0	5,233	2	Gwasanaeth addysg eraill ac addysg barhaus
1,904	0	0	115,863	39	Holl addysg
104	0	0	13,954	5	Gwasanaethau cymdeithasol personol
					Trafnidiaeth:
57	0	0	98,317	33	Ffyrdd, goleuadau stryd a diogelwch ffyrdd
0	0	0	5,152	2	Parcio cerbydau
0	0	0	13,427	5	Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (bysiau)
0	0	0	3,603	1	Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (rheilffyrdd)
0	0	0	0	0	Pontydd ffyrdd â tholl, twnneli a fferiau a chwmmiau trafndiaeth cyhoeddus
3,484	0	0	6,078	2	Porthladdoedd a phierau yr awdurdodau lleol
0	0	0	813	-	Meysydd awyr
3,541	0	0	127,390	43	Holl trafndiaeth
					Tai:
2,562	0	0	103,547	35	Cyfrif refeniw tai (HRA)
99,887	6	0	117,305	40	Tai cronfa'r cyngor
.	66	.	66	-	Arall
102,449	72	0	220,919	75	Holl tai
					Llyfrgelloedd, diwydiant a threftadaeth:
0	0	0	3,170	1	Gwasanaeth llyfrgelloedd
0	0	0	3,110	1	Amgueddfeydd ac orielau celf
851	0	0	10,833	4	Gweithgareddau a chyfleusterau celfyddydau
851	0	0	17,113	6	Holl llyfrgelloedd, diwylliant a threftadaeth
					Amaethyddiaeth a physgodfeydd:
0	0	0	2,386	1	Traenio ac atal llifogydd
0	0	0	1,019	-	Amddiffyn yr arfordir
0	0	0	1,394	-	Amaethyddiaeth a physgodfeydd eraill
0	0	0	4,799	2	Holl amaethyddiaeth a physgodfeydd
					Chwaraeon ac hamdden:
53	0	0	35,270	12	Cyfleusterau chwaraeon
419	0	0	9,683	3	Datblygu chwaraeon
472	0	0	44,953	15	Holl chwaraeon ac hamdden

Ffynhonnell: ffurflenni alldro cyfalaf

B1 (parhad) Gwariant cyfalaf, yn ôl gwasanaeth, 2003-04

Gwasanaeth	Caffaeliad tir ac adeiladau cynfodol	Adeiladwaith, trawsnewidiadau ac adnewyddiadau newydd	Cerbydau	Offer a pheiriannau ffatri	Gwariant ar asedau sefydlog
Gwasanaethau amgylcheddol eraill:					
Tir diffaith adfer	35	9,902	0	8	9,945
Parciau a mannau agored	176	7,662	99	423	8,360
Casglu gwastraff	0	2,185	658	682	3,525
Gwaredu gwastraff	2,485	4,700	50	102	7,337
Gweinyddu cyffredinol	3,211	29,509	1,604	14,475	48,799
Cynllunio a datblygu	1,021	32,413	24	440	33,897
Diogelwch cymunedol	0	1,763	16	1,392	3,171
Iechyd yr amgylchedd	0	4,123	145	191	4,459
Amrywiol	10	1,359	159	280	1,807
Diwydiannol a masnachol	311	11,763	0	23	12,097
Gwasanaethau masnachu eraill	0	3,199	1,246	476	4,921
Holl gwasanaethau amgylcheddol eraill	7,249	108,577	4,001	18,491	138,318
Y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu:					
Heddlu	2,512	9,105	8,830	12,034	32,481
Gwasanaeth tân ac amddiffyn sifil	0	2,466	1,112	1,040	4,618
Llysoedd y crwneriaid	0	0	0	0	0
Llysoedd ynadon	0	1,557	37	146	1,740
Holl y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu	2,512	13,128	9,979	13,220	38,839
Arall (c)
Cyfanswm pob gwasanaeth	19,631	532,211	15,301	45,611	612,755

- (a) Yn cynnwys cwfert credyd ar gyfer trefniadau credyd.
- (b) Mae cyfrifiadau £ y pen yn defnyddio amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestrdydd Cyffredinol o'r boblogaeth ar gyfer 2003.
- (c) Mae hyn yn cynnwys addasiadau ar gyfer gwariant a derbyniadau a dynnir neu sydd i'w talu mewn un flwyddyn ond y telir amdanynt neu a ddaw i law mewn blwyddyn arall, ynghyd â rhai categorïau o wariant referniw megis gwariant ar gyfer taliadau afreidedd, y mae gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru bŵer i roi cyfarwyddyd yn ei erbyn o dan adran 40(6) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai, i ganiatáu i'r awdurdodau lleol ei drin fel gwariant cyfalaf.

B1 (parhad) Gwariant cyfalaf, yn ôl gwasanaeth, 2003-04

£ miloedd

Grantiau cyfalaf	Blaensymiau cyfalaf	Arall (a)	Cyfanswm gwariant cyfalaf	Cyfanswm gwariant cyfalaf (£ y pen) (b)	Gwasanaeth
0	0	0	9,945	3	Gwasanaethau amgylcheddol eraill:
178	0	0	8,538	3	Tir diffaith adfer
0	0	0	3,525	1	Parciau a mannau agored
208	0	0	7,545	3	Casglu gwastraff
286	0	0	49,085	17	Gwaredu gwastraff
14,896	0	0	48,793	17	Gweinyddu cyffredinol
89	0	0	3,260	1	Cynllunio a datblygu
0	0	0	4,459	2	Diogelwch cymunedol
1,076	0	0	2,883	1	Iechyd yr amgylchedd
523	0	0	12,620	4	Amrywiol
90	0	0	5,011	2	Diwydiannol a masnachol
17,346	0	0	155,664	53	Gwasanaethau masnachu eraill
					Holl gwasanaethau amgylcheddol eraill
					Y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu:
33	0	275	32,789	11	Heddlu
0	0	0	4,618	2	Gwasanaeth tân ac amddiffyn sifil
0	0	0	0	0	Llysoedd y crwneriaid
63	0	0	1,803	1	Llysoedd ynadon
96	0	275	39,210	13	Holl y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu
.	.	1,209	1,209	-	Arall (c)
126,763	72	1,484	741,074	252	Cyfanswm pob gwasanaeth

Ffynhonnell: ffurflenni alldro cyfalaf

ATOTIAD B

B2 Derbyniadau cyfalaf, yn ôl gwasanaeth, 2003-04

	<i>£ miloedd</i>				
Gwasanaeth	Gwerthiant asedau sefydlog	Ad-daliadau blaensymiau a grantiau cyfalaf	Gwerthiant prydesi ac addasiadau eraill	Cyfanswm derbyniadau	Cyfanswm derbyniadau (£ y pen) (a)
Addysg:					
Addysg meithrin a chynradd	599	0	0	599	-
Addysg uwchradd	212	0	0	212	-
Addysg arbennig	865	0	0	865	-
Gwasanaeth ieuentid	0	0	0	0	0
Gwasanaeth addysg eraill ac addysg barhaus	181	0	0	181	-
Holl addysg	1,857	0	0	1,857	1
Gwasanaethau cymdeithasol personol	619	0	0	619	-
Trafnidiaeth:					
Ffyrdd, goleuadau stryd a diogelwch ffyrdd	242	12	0	254	-
Parcio cerbydau	210	0	0	210	-
Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (bysiau)	180	0	0	180	-
Trafnidiaeth teithwyr cyhoeddus (rheilffyrdd)	0	0	0	0	0
Pontydd ffyrdd â tholl, twnneli a fferiau a chwmnïau trafndiaeth cyhoeddus	0	0	0	0	0
Porthladdoedd a phierau yr awdurdodau lleol	0	0	0	0	0
Meysydd awyr	0	0	0	0	0
Holl trafndiaeth	632	12	0	644	-
Tai:					
Cyfrif refeniw tai (HRA)	169,881	2,826	43	172,749	59
Tai cronfa'r cyngor	835	2,008	0	2,843	1
Arall	.	583	.	583	-
Holl tai	170,716	5,417	43	176,175	60
Llyfrgelloedd, diwydiant a threftadaeth:					
Gwasanaeth llyfrgelloedd	0	0	0	0	0
Amgueddfeydd ac orielau celf	0	0	0	0	0
Gweithgareddau a chyfleusterau celfyddydau	0	0	0	0	0
Holl llyfrgelloedd, diwylliant a threftadaeth	0	0	0	0	0
Amaethyddiaeth a physgodfeydd:					
Traenio ac atal llifogydd	0	0	0	0	0
Amddiffyn yr arfordir	0	0	0	0	0
Amaethyddiaeth a physgodfeydd eraill	1,401	0	0	1,401	-
Holl amaethyddiaeth a physgodfeydd	1,401	0	0	1,401	-
Chwaraeon ac hamdden:					
Cyfleusterau chwaraeon	28,080	0	0	28,080	10
Datblygu chwaraeon	75	29	0	104	-
Holl chwaraeon ac hamdden	28,155	29	0	28,184	10
Gwasanaethau amgylcheddol eraill:					
Tir diffaith adfer	0	0	0	0	0
Parciau a mannau agored	1	0	0	1	-
Casglu gwastraff	0	0	0	0	0
Gwaredu gwastraff	2,505	0	0	2,505	1
Gweinyddu cyffredinol	11,125	0	0	11,125	4
Cynllunio a datblygu	24,688	1	-52	24,637	8
Diogelwch cymunedol	0	0	0	0	0
Iechyd yr amgylchedd	47	0	0	47	-
Amrywiol	1,025	0	0	1,025	-
Diwydiannol a masnachol	1,255	1	0	1,256	-
Gwasanaethau masnachu eraill	23	0	0	23	-
Holl gwasanaethau amgylcheddol eraill	40,669	2	-52	40,619	14
Y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu:					
Heddlu	1,431	0	0	1,431	-
Gwasanaeth tân ac amddiffyn sifil	529	0	0	529	-
Llysoedd y crwneriaid	0	0	0	0	0
Llysoedd ynadon	230	0	0	230	-
Holl y gyfraith, trefn a gwasanaethau diogelu	2,190	0	0	2,190	1
Arall (b)	.	.	-15	-15	-
Cyfanswm pob gwasanaeth	246,239	5,460	-24	251,674	86

Ffynhonnell: ffurflenni alldro cyfalaf

- (a) Mae cyfrifiadau £ y pen yn defnyddio amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestrdydd Cyffredinol o'r boblogaeth ar gyfer 2003.
 (b) Yn cynnwys addasiadau ar gyfer derbynnebau sy'n dyledus mewn blwyddyn ond a dderbynir mewn blwyddyn arall.

C1 Asesiadau gwariant safonol a chymorth y llywodraeth ganolog (a)

	Asesiadau gwario safonol a grant yr heddlu		Cymorth y llywodraeth ganolog (b)	
	£ miloedd	£ y pen (c)	£ miloedd	£ y pen (c)
1990-91	2,070,025	725	1,692,643	593
1991-92 (d)	2,381,446	830	2,184,857	761
1992-93	2,545,816	885	2,288,743	795
1993-94	2,533,801	876	2,277,157	788
1994-95	2,631,939	908	2,345,159	809
1995-96	2,710,472	933	2,393,075	823
1996-97	2,795,394	960	2,459,844	844
1997-98	2,856,251	979	2,502,836	858
1998-99	3,009,501	1,030	2,620,937	897
1999-00	3,165,488	1,082	2,749,103	939
2000-01	3,490,809	1,190	2,871,973	979
2001-02	3,686,844	1,255	3,042,383	1,035
2002-03	3,879,670	1,317	3,184,381	1,081
2003-04	4,140,386	1,426	3,402,620	1,172
2004-05	4,297,628	1,472	3,488,762	1,195
2005-06	4,531,342	1,542	3,658,878	1,245

Ffynhonnell : setliadau refeiwi llywodraeth leol. Mae'r ffigyrau yma yn disgyn tu allan i derfynnau Ystadegau Cenedlaethol

- (a) Yn cynnwys asesiadau gwario safonol a grant yr heddlu. Heb gynnwys grantiau penodol heblaw'r heddlu.
- (b) Yn cynnwys grant cynnal refeiwi, trethi annomestig wedi'u hailddosbarthu, cynllun lleihau'r dreth gyngor a grant trosiannol ar gyfer cyngorau sir neu bwrdeistref sirol. Yn cynnwys grant cynnal refeiwi, ardrethi annomestig wedi'u hailddosbarthu, grant heddlu a grant ffrwyno'r heddlu yn achos awdurdodau heddlu. Heb gynnwys grantiau penodol heblaw'r heddlu. Gweler hefyd droednodyn (d).
- (c) Mae amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestrwydd Cyffredinol o'r boblogaeth 1988 am 1990-91, 1989 am 1991-92, 1990 am 1992-93, 1991 am 1993-94, 1992 am 1994-95, 1993 am 1995-96, 1994 am 1996-97, 1995 am 1997-98, 1996 am 1998-99, 1997 am 1999-2000, 1998 am 2000-01, 1999 am 2001-02, 2000 am 2002-03, 2001 am 2003-04, 2002 am 2004-05 a 2003 am 2005-06. Mae'r ffigurau'n gydradd â'r rhai a ddefnyddir i gyfrifo asesiadau gwario safonol a chymorth y llywodraeth ganolog ym mhob blwyddyn y setliad.
- (d) Ym 1991-92, rhoddwyd grant o £140 y trethdalwr i'r awdurdodau lleol yng Nghymru i leihau biliau'r dreth gyngor. Cynhwysir hyn yn ffigur cymorth llywodraeth ganolog.

C2 Aseidiadau gwario safonol a ffynhonnell cymorth y llywodraeth ganolog, yn ôl awdurdod, 2005-06

£ miloedd

	Aseidiadau gwario safonol a grant yr heddlu	Cymorth y llywodraeth ganolog			
		Cyfanswm	Yn cynnwys:		Cyfran o ardrethi annomestig wedi'u hailddosbarthu
			Grant cynnal refereniw	Grant yr heddlu	
Cyngorau sir/bwrdeistref sirol:					
Ynys Môn	99,392	78,904	64,693	.	14,210
Gwynedd	174,038	140,740	116,293	.	24,447
Conwy	155,870	121,584	98,242	.	23,342
Sir Ddinbych	137,000	110,430	90,790	.	19,639
Sir y Flint	194,015	151,613	120,993	.	30,620
Wrecsam	164,880	131,579	104,732	.	26,846
Powys	190,100	150,021	123,107	.	26,914
Ceredigion	104,335	83,237	66,579	.	16,659
Sir Benfro	169,431	133,961	110,112	.	23,849
Sir Gaerfyrddin	249,575	202,302	165,848	.	36,454
Abertawe	305,907	245,011	198,016	.	46,995
Castell-nedd Port Talbot	193,846	160,673	132,672	.	28,001
Pen-y-bont ar Ogwr	175,464	141,313	114,713	.	26,600
Bro Morgannwg	159,339	120,094	95,593	.	24,501
Caerdydd	404,234	314,926	249,881	.	65,045
Rhondda Cynon Taf	334,809	283,369	236,167	.	47,203
Merthyr Tudful	82,571	70,311	59,112	.	11,199
Caerffili	244,961	204,266	169,949	.	34,318
Blaenau Gwent	103,800	89,188	75,195	.	13,993
Tor-faen	130,928	108,457	90,084	.	18,373
Sir Fynwy	109,828	79,389	61,644	.	17,745
Casnewydd	195,344	158,395	130,548	.	27,847
Pob cyngor sir/bwrdeistref sirol	4,079,669	3,279,762	2,674,962	.	604,800
Awdurdodau heddlu:					
Dyfed Powys	65,188	52,237	7,083	33,612	11,542
Gwent	87,141	74,090	16,967	44,648	12,475
Gogledd Cymru	95,675	78,251	13,321	49,474	15,456
De Cymru	203,669	174,538	39,357	107,453	27,727
Pob awdurdod heddlu	451,673	379,116	76,728	235,188	67,200
Cymru	4,531,342	3,658,878	2,751,690	235,188	672,000

Ffynhonnell : setliad refereniw llywodraeth leol, 2005-06. Mae'r ffigyrau yma yn disgyn tu allan i derfynnau Ystadegau Cenedlaethol

C3 Asesiadau gwario safonol a ffynhonnell cymorth y llywodraeth ganolog y pen o'r boblogaeth, yn ôl awdurdod, 2005-06 (a)

£ y pen

	Asesiadau gwario safonol a grant yr heddlu	Cymorth y llywodraeth ganolog			
		Cyfanswm	Yn cynnwys:		
			Grant cynnal referniw	Grant yr heddlu	Cyfran o ardrethi annomestig wedi'u hailddosbarthu
Cynghorau sir/bwrdeistref sirol:					
Ynys Môn	1,454	1,154	946	.	208
Gwynedd	1,481	1,198	990	.	208
Conwy	1,406	1,097	886	.	211
Sir Ddinbych	1,444	1,164	957	.	207
Sir y Flint	1,298	1,015	810	.	205
Wrecsam	1,271	1,014	807	.	207
Powys	1,471	1,161	952	.	208
Ceredigion	1,352	1,079	863	.	216
Sir Benfro	1,457	1,152	947	.	205
Sir Gaerfyrddin	1,418	1,150	943	.	207
Abertawe	1,362	1,091	881	.	209
Castell-nedd Port Talbot	1,432	1,187	980	.	207
Pen-y-bont ar Ogwr	1,351	1,088	883	.	205
Bro Morgannwg	1,314	991	788	.	202
Caerdydd	1,283	999	793	.	206
Rhondda Cynon Taf	1,446	1,224	1,020	.	204
Merthyr Tudful	1,491	1,269	1,067	.	202
Caerffili	1,439	1,200	998	.	202
Blaenau Gwent	1,506	1,294	1,091	.	203
Tor-faen	1,444	1,196	994	.	203
Sir Fynwy	1,274	921	715	.	206
Casnewydd	1,402	1,137	937	.	200
Pob cyngor sir/bwrdeistref sirol	1,389	1,116	910	.	206
Awdurdodau heddlu:					
Dyfed Powys	131	105	14	67	23
Gwent	157	133	31	80	22
Gogledd Cymru	143	117	20	74	23
De Cymru	168	144	32	89	23
Pob awdurdod heddlu	154	129	26	80	23
Cymru	1,542	1,245	937	80	229

Ffynhonnell : setliad referniw llywodraeth leol, 2005-06. Mae'r ffigyrau yma yn disgyn tu allan i derfynnau Ystadegau Cenedlaethol.

(a) Yn seiliedig ar amcangyfrifon canol-blwyddyn y Cofrestrdydd Cyffredinol o'r boblogaeth ar gyfer 2003.

C4 Grantiau penodol, yn ôl gwasanaeth

	<i>£ miloedd</i>			
	2002-03	2003-04	2004-05 (a)	2005-06 (a)
Grantiau cyfredol:				
Addysg (b)	241,001	277,181	261,971	255,455
Gwasanaethau cymdeithasol personol	124,425	180,756	202,291	203,742
Gwasanaethau'r Swyddfa Gartref a diogelu	51,096	68,580	54,247	37,336
Gweinyddu budd-dâl tai/y dreth gyngor	11,766	22,943	20,775	21,775
Tai cronfa'r cyngor (c)	274,770	320,947	328,953	361,694
Ad-daliadau rhent a rhoddir I denantiaid HRA (d)	.	.	265,972	274,252
Rheoli gwastraff	15,378	19,049	39,150	45,026
Grantiau Parciau Cenedlaethol	8,529	9,652	10,229	10,619
Arall	49,383	103,545	103,142	134,182
Pob grantiau cyfredol	776,348	1,002,652	1,286,729	1,344,080
Grantiau ariannu cyfalaf:				
Addysg	.	0	0	12,464
Gwasanaethau'r Swyddfa Gartref a diogelu	1,009	872	493	478
Tai cronfa'r cyngor	1,194	1,164	717	699
Rheoli gwastraff	.	.	0	8,580
Arall	244	0	0	0
Pob grantiau ariannu cyfalaf	2,447	2,036	1,210	22,221
Pob grant penodol	778,795	1,004,688	1,287,938	1,366,301
Eitem memorandwm:				
Grant budd-dâl y dreth gyngor	120,036	133,039	143,286	156,595

Ffynhonnell: ffurflenni refeniw alldro a ffurflenni cyllideb refeniw

- (a) Cyllidebau.
 (b) Yn cynnwys grant Cyngor Cenedlaethol ELWa.
 (c) Mae'r grantiau presennol yn cynnwys lwfansau rhent gorfodol.
 (d) Newydd yn 2004-05. Rhan o'r cyfrif refeniw tai yn flaenorol. Wedi'i ariannu 100% gan yr Adran dros Gwaith a Phensiynau.

C5 Grant y parciau cenedlaethol (a)

	<i>£ miloedd</i>			
	Bannau Brycheiniog	Arfordir Sir Benfro	Eryri	Cymru
1990-91	905	1,086	1,438	3,430
1991-92	1,007	1,208	1,599	3,814
1992-93	1,399	1,643	2,151	5,193
1993-94	1,443	1,694	2,217	5,354
1994-95	1,476	1,733	2,268	5,477
1995-96	1,484	1,742	2,380	5,606
1996-97	1,672	1,823	2,339	5,834
1997-98	1,672	1,823	2,339	5,834
1998-99	1,722	1,878	2,434	6,034
1999-00	1,722	1,878	2,434	6,034
2000-01	1,865	2,033	2,636	6,534
2001-02	2,140	2,257	2,926	7,324
2002-03	2,458	2,665	3,406	8,529
2003-04	2,897	2,971	3,784	9,652
2004-05 (b)	3,175	2,992	4,062	10,229
2005-06 (b)	3,117	3,290	4,212	10,619

Ffynhonnell: Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ffurflenni refeniw alldro a ffurflenni cyllideb refeniw

- (a) Cyn 1996-97 rhoddwyd grant y parciau cenedlaethol i awdurdodau parciau cenedlaethol yn anuniongyrchol, drwy'r cyngorau sir perthnasol, ar ffurf grant atodol. Heb gynnwys dyraniadau grant cyfalaf. Y grantiau hyn yw mwyafrif o'r arian refeniw ar gyfer y parciau cenedlaethol. Darperir cyfran arall gan gyfraniadau oddi wrth yr awdurdodau lleol a leolir o fewn ffiniau'r parciau cenedlaethol. Ffynhonnell y ffigurau hyd at 1999-2000 yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Ffynhonnell ffigurau 2000-01 ac ymlaen yw ffurflenni alldro refeniw a ffurflenni cyllideb.
 (b) Cyllidebau.

Ardrethi annomestig (NDR): Ardrethi a delir i *awdurdodau bilio* gan bob busnes yn ardal yr awdurdod hwnnw. Ers 1 Ebrill 1990, mae'r rhain wedi'u seilio ar gyfradd fusnes unffurf ledled Cymru a elwir y punt-dâl cenedlaethol sengl a bennwyd gan y llywodraeth ganolog. Cymhwysir y punt-dâl cenedlaethol hwn i *werth ardrethol* pob eiddo annomestig i sefydlu'r bil ar gyfer yr eiddo hwnnw. Mae *awdurdodau bilio* yn talu'r ardrethi annomestig a gesglir i mewn i gronfa ganolog a rennir yn gyntaf rhwng cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac awdurdodau heddlu ac a ailddosberthir wedyn rhwng pob awdurdod yn ôl cyfrannau'r boblogaeth oedolion. Disodlodd hyn y system flaenorol lle byddai'r *awdurdodau bilio* yn pennu eu hardrethi eu hunain ac yn cadw'r ardrethi sy'n ymwneud â'r holl fusnesau yn eu hardal.

Arian cyfalaf cyffredinol (GCF): Y cyfanswm sydd ar gael ar gyfer cynghorau sir neu gynghorau bwrdeistref sirol Cymru ar gyfer ariannu *gwariant cyfalaf cyffredinol*. Rhoddir y dyraniadau yn flynyddol i bob *awdurdod lleol* cyn dechrau pob blwyddyn ariannol, gan gwmpasu'r mwyafrif o'r gwasanaethau sylfaenol a wneir gan yr awdurdodau ac a gyfrifir gan ddefnyddio fformwlâu dosbarthu cytûn. Ar gyfer y blynyddoedd ariannol hyd at a chan gynnwys 1999-2000, yr oedd GCF yn cynnwys yn llwyr *cymeradwyaethau credyd sylfaenol*, ond ar gyfer 2000-01 ymlaen, mae GCF yn rhannol yn *gymeradwyaethau credyd sylfaenol* ac yn rhannol *grant cyfalaf cyffredinol*.

Asesiadau gwario safonol (SSAs): Asesiadau a benderfynir yn ganolog o angen pob awdurdod i wario ar wasanaethau refeniw, ar sail *cyfanswm gwariant safonol*. Fe'u cyfrifir ychydig cyn y flwyddyn y maent yn cyfeirio ati gan ddefnyddio egwyddorion a sefydlwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan gwmpasu nodweddion demograffig, ffisegol a chymdeithasol pob ardal, fel y'u hadlewyrchir gan amrediad o ddangosyddion.

Mae SSAs yn cynnwys elfen i gwmpasu'r angen i wario ar elfen *taliadau cyfalaf gwariant refeniw*, ac elfen i gwmpasu'r angen i wario ar yr elfen *ariannu dyled o wariant refeniw*. Seilir y dosbarthiad o'r elfen *gyfredol* rhwng yr awdurdodau lleol ar y dosbarthiad o wahanol ddangosyddion o angen, megis niferoedd disgyblion, poblogaeth a mesurau o amddifadedd a gwledigrwydd. Seilir y dosbarthiad o'r elfen *taliadau cyfalaf* rhwng yr awdurdodau lleol ar y ffigur terfyn uchaf credyd diweddaraf sydd ar gael ar gyfer pob awdurdod (sef yn y bôn lefel y ddyled heb ei thalu) ynghyd ag amcangyfrifon o sut y bydd hyn yn newid yn y flwyddyn y mae'r SSAs yn cyfeirio ati.

Awdurdod lleol: Mae yna lawer o ddiffiniadau o awdurdodau lleol, sydd wedi'u dyfeisio i fodloni gofynion y Deddfau Seneddol y cawsant eu sefydlu o danynt. Yn y cyhoeddiad hwn, mae i'r term ystyr eithriadol o eang sy'n cynnwys pob corff lleol, heblaw cwmnïau sy'n masnachu i gael elw, ac y mae neu yr oedd ganddynt bŵer i godi'r *dreth gyngor*, y *tâl cymunedol*, ardrethi, ardollau neu daliadau neu i'w gwneud yn ofynnol iddynt gael eu codi. Yng Nghymru, mae'r dyletswyddau hyn yn cael eu cyflawni'n bennaf gan gynghorau sir neu gynghorau bwrdeistref sirol (y cynghorau sir a'r cynghorau dosbarth cyn 1 Ebrill 1996) a chan awdurdodau heddlu ac awdurdodau tân. Er hynny, mae gwybodaeth am gyrff praeseptio eraill megis cynghorau cymuned yn cael ei chynnwys lle bo'n berthnasol.

Awdurdod praeseptio: *Awdurdod lleol* sy'n ceisio swm, a elwir praesept, oddi wrth *awdurdod bilio* i ariannu ei wariant. Yng Nghymru yr awdurdodau praeseptio yw awdurdodau'r heddlu a chynghorau cymuned. Mae awdurdodau'r heddlu yn praeseptio am symiau i ariannu'r gyfran honno o'u gwariant na chynhwysir mohoni gan gymorth y llywodraeth ganolog, gan gynnwys y *grant cynnal refeniw*, *grant yr heddlu* ac *ardrethi annomestig* wedi'u hailddosbarthu ac incwm arall, tra mae cynghorau cymuned yn praeseptio am symiau i gynnwys swm llawn ei gwariant.

Awdurdodau bilio: *Awdurdodau lleol* a awdurdodir i bennu taliadau lleol a rhoi biliau am y *dreth gyngor* a'r *ardrethi annomestig* ar ei ran ei hun, ac awdurdodau eraill yn yr ardal (a elwir *awdurdodau praeseptio*). Yng Nghymru, yr awdurdodau bilio yw'r cynghorau sir neu'r cynghorau bwrdeistref sirol.

Budd-dâl Tai: Fe'i dyfernir gan yr awdurdodau lleol ar sail prawf moddion i roi cymorth gyda rhent ac mae'n daladwy mewn perthynas â llety preswyl. Dyma'r ddau gategori o Fudd-dâl Tai:

- ad-daliadau rhent sy'n rhoi cymorth gyda'r rhent a delir gan denantiaid *awdurdod lleol*;
- lwfansau rhent sy'n rhoi cymorth gyda'r rhent a delir gan bobl nad ydynt yn denantiaid *awdurdod lleol*.

Mae'r dull asesu yn amrywio rhwng achosion ardystiedig ac achosion safonol. Achosion ardystiedig yw'r rhai lle mae'r hawliwr yn cael cymhorthdal incwm. Fel rheol mae budd-dâl tai ardystiedig yn cynnwys 100 y cant o rent yr hawliwr llai didyniadau os oes yna bobl nad ydynt yn ddibynyddion (e.e. lletywyr, plant sy'n oedolion) yn y cartref, os yw'r rhent yn cynnwys amwynderau megis gwres ac o dan rai amgylchiadau eraill. Fel rheol, mae budd-dâl tai safonol yn cynnwys llai na 100 y cant o'r rhent. Mae swm y budd-dâl yn dibynnu'n bennaf ar lefel y rhent, lefel incwm yr hawliwr a maint yr aelwyd.

Budd-dâl y dreth gyngor: Mae'n helpu pobl ar incwm isel i dalu eu rhwymedigaeth *treth gyngor*, drwy ad-daliad rhannol neu lawn o dan ddarpariaethau'r cynllun budd-dâl. Gweinyddir y cynllun gan yr awdurdodau lleol ac mae lefel yr ad-daliad yn dibynnu ar amgylchiadau personol a lefel y *dreth gyngor* sydd i'w thalu. Disodlodd budd-dâl y dreth gyngor fudd-dâl y *tâl cymunedol* ar 1 Ebrill 1993 a ddisodlodd ad-daliadau ardrethi ar 1 Ebrill 1990.

Cronfa Adfywio Leol: Disodlodd hon yr hen Her Gyfalaf ar 1 Ebrill 2000, a ddisodlodd y Cynllun Datblygu Strategol ar 1 Ebrill 1997, a chyn hynny Prosiectau o Bwysigrwydd Rhanbarthol neu Genedlaethol Arbennig/Prosiectau Arbennig, y Rhaglen Drefol a'r Fenter Wledig. Mae'r Gronfa Adfywio Leol yn cefnogi prosiectau sy'n hybu datblygiad economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol ac sydd o fudd i ardaloedd lle ceir angen cymdeithasol. Cymeradwyir prosiectau yn flynyddol gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a rhoddir cymorth trwy gyfrwng grant a/neu *gymeradwyaeth credyd atodol*.

Cronfa gyngor (yr enw arni oedd y gronfa gyffredinol rhwng 1990-91 a 1995-96) - mae'n ofynnol i bob cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol gadw cronfa gyngor. Ac eithrio taliadau a wneir i gronfa ymddiriedolaeth neu oddi yno, rhaid talu pob swm a dderbynnir i mewn i'r gronfa gyngor a rhaid gwneud pob taliad, gan gynnwys *praeseptau*, o'r gronfa gyngor. Yn y cyhoeddiad hwn, mae'r term cronfa gyngor yn cyfeirio yn fwy penodol at gyfrif refeniw'r gronfa gyngor nad yw'n cynnwys y *cyfrif refeniw tai* a *gwasanaethau masnachu*.

Cyfanswm gwariant safonol (TSS): Swm y *gwariant refeniw* y mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn credu ei bod yn briodol i holl awdurdodau Cymru ei dynnu wrth ddarparu gwasanaethau ac ariannu gwariant. Mae'n cynnwys gwariant a ariennir gan *grantiau penodol* y *llywodraeth* y tu allan i *gyllid allanol agregeidig*, sef yn fras y lefel briodol o wariant ar swyddogaethau'r *awdurdodau lleol* a ddaw o dan gyfrifoldeb Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Cyfredol: Yr elfen **gyfredol** o *wariant refeniw* yw cost rhedeg gwasanaethau'r *awdurdodau lleol* yn y flwyddyn ariannol. Mae'r rhain yn cynnwys costau staffio, gwres, goleuadau a glanhau, ynghyd â gwariant ar nwyddau a gwasanaethau a ddefnyddir yn ystod y flwyddyn. Gwrthbwysir y gwariant hwn gan incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau ac incwm arall o ffynonellau lleol, gan roi *gwariant cyfredol net*, y gellir ei ddiffinio hefyd fel gwariant ar weithwyr cyflogedig a chostau rhedeg, llai gwerthiannau, ffioedd, taliadau, ad-daliadau mewnlol ac incwm arall heb fod yn grant (megis derbyniadau o awdurdodau eraill). Mae *gwariant cyfredol net* yn cynnwys y gwariant hwnnw a ariennir gan *grantiau penodol y llywodraeth*.

Mae'r tablau yn Atodiad A yn rhoi dadansoddiad manwl o wariant cyfredol. Wrth ystyried y gwariant yn unig ac nid yr incwm, gellir cyfrif costau a gysylltir â gwasanaethau canolog megis gweinyddiaeth cyffredinol a rhai gwasanaethau sydd mewn 'pŵl' ddwywaith, a hynny am fod cyfran o'r gwariant ar gyfer y gwasanaethau canolog hyn yn cael ei ailgodi ar wasanaethau eraill a'i gofnodi yn eu herbyn. Er y cymerir credyd i mewn i'r gwasanaethau canolog fel incwm o'r gwasanaethau eraill hyn, mae'r gwasanaethau canolog a'r gwasanaethau eraill yn dangos y gwariant perthnasol fel 'costau rhedeg'. Cyfrifir gwariant am yr eitemau wedi'u hailgodi hyn ddwywaith, er nad yw cyfrif dwbl yn digwydd yn achos *gwariant cyfredol net*, gan fod un rhan yn cael ei gwrthbwysu fel incwm ac yn cael ei diddymu.

Cyfrif refeniw tai (HRA): Cyfrif awdurdod lleol sy'n dangos yr incwm a'r gwariant *cyfredol* ar wasanaethau tai mewn perthynas â'i stoc dai ei hun. Mae'r cyfrif yn wahanol i *gronfa'r cyngor* a'r *cyfrifon masnachu* ac yn cael ei ariannu'n bennaf drwy renti a chymhorthdal gan y llywodraeth sy'n benodol i'r cyfrif hwn. Yng Nghymru, y cynghorau sir neu'r cynghorau bwrdeistref sirol yw'r awdurdodau galluogi, mewn perthynas â thai cymdeithasol, er bod cymdeithasau tai bellach yn ddarparwyr sylweddol hefyd. Mae rhai gwasanaethau tai ychwanegol (tai cronfa'r cyngor) yn ymddangos hefyd yng nghyfrifon y *gronfa gyngor*; mae'r rhain yn cynnwys grantiau gwella a benthyciadau ar gyfer prynu ac adnewyddu tai o dan Ddeddfau Caffael Anheddau Bach a darpariaeth ar gyfer pobl ddigartref.

Cyfrifon archwiliedig: Mewn rhai achosion mae'r ffigurau alldro a welir yn y tablau wedi'u seilio ar amcangyfrifon gorau awdurdod a oedd ar gael pan lenwyd y ffurflenni alldro a gallant fod yn wahanol i'r ffigurau terfynol a gyhoeddir yng nghyfrifon archwiliedig yr awdurdod.

Cyllid allanol agregedig (AEF): Swm y *grant cynnal refeniw*, swm dosbarthadwy *ardrethi annomestig* a *grantiau penodol y llywodraeth* a roddir er mwyn cynnal yr elfen bresennol o *wariant cyfredol*.

Cymeradwyaeth credyd atodol (SCA): *Cymeradwyaeth credyd* sy'n gynllun neu'n wasanaeth penodol ac y gellir ei roi cyn, yn ystod neu hyd at y chwe mis ar ôl y flwyddyn ariannol y tynnir y gwariant ynddi.

Cymeradwyaethau credyd: Awdurdodiad a roddir gan y llywodraeth ganolog i ddefnyddio credyd, hyd at derfyn y gymeradwyaeth, i ariannu *gwariant cyfalaf* neu ymrwymadau. Maent yn caniatáu defnyddio nid yn unig benthyciadau ond hefyd *trefniadau credyd*. Gellir rhoi cymeradwyaethau credyd fel *cymeradwyaeth credyd sylfaenol*, sy'n ymwneud â *gwariant cyfalaf cyffredinol* cyn dechrau'r flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi, neu fel *cymeradwyaethau credyd atodol*, sy'n ymwneud â rhaglen neu brosiect penodol, ac y gellir eu rhoi ar unrhyw adeg hyd at 6 mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y daeth i rym ynddi.

Cymeradwyaethau credyd sylfaenol (BCAs): Fe'u rhoddir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i gynghorau sir neu gynghorau bwrdeistref sirol Cymru fel cymeradwyaethau i fenthycu neu i ddefnyddio *trefniadau credyd* i ariannu *gwariant cyfalaf cyffredinol*. Rhoddir BCAs i awdurdodau tân Cymru gan yr Adran dros Drafnidiaeth Llywodraeth Leol ar Rhanbaarthau. Ar gyfer y blynyddoedd ariannol hyd at a chan gynnwys 1999-2000, yr oedd *arian cyfalaf cyffredinol* yn cynnwys BCAs yn llwyr. Ar gyfer 2000-01 ymlaen, mae BCAs yn is-set o *arian cyfalaf cyffredinol*.

Cynllun lleihau'r dreth gyngor (CTRS): Grant a dalwyd i rai awdurdodau lleol rhwng 1996-97 a 2000-01 i liniaru effaith codiadau gormodol blwyddyn-ar-flwyddyn yn y *dreth gyngor* o ganlyniad i newidiadau yn y dosbarthiad rhwng awdurdodau unigol o *asesiadau gwario safonol* a thrwy hynny y *grant cynnal refeniw*. Fe'i hariennir naill ai fel ailgylchiad o gyfanswm y *grant cynnal refeniw*, neu fel *cyllid allanol agrededig*, ac fe gafodd ei ddisodli gan grant trosiannol yn 2001-02.

Derbyniad cyfalaf tybiannol: Derbyn y cyfan neu ran o swm nad yw mewn arian, a fyddai wedi bod yn *dderbyniad cyfalaf* pe bai'r swm wedi'i dalu mewn arian. Mae'r un rheolau yn gymwys i dderbyniadau cyfalaf tybiannol ag i *dderbyniadau cyfalaf*, h.y. rhaid neilltuo canran benodedig o'r derbyniad fel darpariaeth ar gyfer *rhwymedigaethau credyd*.

Derbyniadau cyfalaf: Yn codi wrth waredu asedau sefydlog ac ad-dalu grantiau a blaensymiau cyfalaf neu wrth realeiddio buddsoddiadau, heblaw buddsoddiadau cymeradwy (*gweler derbyniadau cyfalaf tybiannol*).

Derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy: Gweddill *derbyniadau cyfalaf* ar ôl neilltuo'r rhan neilltuedig (fel y'i penderfynir o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989) a thynnu costau gweinyddol gwaredu tai a'r derbyniadau hynny sy'n daladwy i'r Trysorlys. Gellir defnyddio'r derbyniadau hyn i dalu gwariant a dynnir at ddibenion cyfalaf neu fel darpariaeth i dalu *rhwymedigaethau credyd*.

Gofyniad ariannu cyfalaf Mesurydd cynghorus sydd wedi'i ddiffinio yng nghôd cynghorus CIPFA, yn gyffredinol mae'n cynrychioli yr angen gwaelodol i fenthycu ar gyfer gwariant cyfalaf.

Y **gofyniad cyllideb:** *Gwariant refeniw gros* llai'r hyn a ariennir gan holl *grantiau penodol* y *llywodraeth* heblaw grantiau'r heddlu a'r gwariant hwnnw a ariennir o gronfeydd *yr awdurdodau lleol*. Swm y gwariant ydyw a gefnogir gan y *dreth gyngor* a'r *tâl cymunedol* a chymorth cyffredinol oddi wrth y *llywodraeth ganolog*, sef y *grant cynnal refeniw*, *grant yr heddlu*, *ardrethi annomestig* wedi'i hailddosbarthu, ac unrhyw ryddhad grant ar gyfer y *dreth gyngor* neu'r *tâl cymunedol*.

Grant cyfalaf cyffredinol: O 2000-01 ymlaen, mae'n elfen o *arian cyfalaf cyffredinol*. Arian grant uniongyrchol ydyw tuag at ariannu *gwariant cyfalaf cyffredinol*.

Grant cynnal refeniw (RSG): Fe'i telir i'r awdurdodau lleol gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru fel un o brif elfennau cymorth ar gyfer *gwariant refeniw*, fel sy'n ofynnol yn ôl adran 78(1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Er mwyn cyrraedd y swm agregedig o RSG, mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn penderfynu ar lefel o *gyfanswm gwariant safonol* ac wedyn yn pennu lefel *cyllid allanol agregedig* (AEF). RSG yw'r eitem cydbwyso o fewn AEF ar ôl i'r swm dosbarthadwy o *ardrethi annomestig* a lefelau rhai *grantiau penodol y llywodraeth* tuag at wariant refeniw gael eu penderfynu.

Diben system y grant cynnal refeniw yw galluogi'r awdurdodau i ddarparu lefel gyffredin o wasanaeth sy'n gyson â'r ffigur agregedig hwn o *gyfanswm gwariant safonol*. Ei nod yw gwneud iawn am wahaniaethau o ran ar ba lefel y mae angen i'r awdurdodau wario ac ar ba lefel y gallant godi'r *dreth gyngor* er mwyn darparu lefel gyffredin o wasanaeth. Bodlonir yr amcan hwn drwy gyfrif y grant cynnal refeniw am bob awdurdod fel y gwahaniaeth rhwng ei *asesiad gwariant safonol* a swm ei incwm *ardrethi annomestig* wedi'u hailddosbarthu a'r *tâl cymunedol / y dreth gyngor* ar gyfer incwm gwario safonol.

Grant trosiannol: Grant a delir i rai awdurdodau lleol i liniaru effaith codiadau gormodol blwyddyn-ar-flwyddyn yn y dreth gyngor o ganlyniad i newidiadau yn y dosbarthiad rhwng awdurdodau unigol o asesiadau gwario safonol a thrwy hynny y grant cynnal refeniw. Fe'i ariennir fel cyfanswm cyllid allanol ac fe ddisodlodd cynllun lleihau'r dreth gyngor ym 2001-02.

Grant y tâl cymunedol: Grant canolog unigryw a dalwyd i'r awdurdodau lleol ym 1991-92 i leihau £140 ar fil pob trethdalwr personol. Yn y blynyddoedd olynol cynhwyswyd y swm o fewn cyfanswm y *grant cynnal refeniw*.

Grant yr heddlu: Fe'i telir i awdurdodau'r heddlu gan y Swyddfa Gartref fel un o brif elfennau cymorth ar gyfer *gwariant refeniw* yr awdurdod heddlu. Mae'n rhan o'r *gofyniad cyllideb* ac ni chynhwysir mohono felly o fewn *grantiau penodol y llywodraeth*. Cyfrifir grant yr heddlu gan ddefnyddio'r un fformwla ag a ddefnyddir ar gyfer cyfrif *asesiadau gwario safonol* awdurdodau'r heddlu.

Gwariant cyfalaf: Buddsoddi yng ngwasanaethau'r *awdurdodau lleol*, yn bennaf darparu, caffael a gwella asedau penodedig megis tir, adeiladau, cerbydau a pheiriannau ynghyd â thalu grantiau a blaensymiau i rai cyrff, megis grantiau adnewyddu cartrefi a wneir i berchnogion tai preifat. Ariennir gwariant cyfalaf yn rhannol drwy fenthyca; telir yr ad-daliadau blynyddol o brifswm a llog a geir o ganlyniad o *wariant refeniw*. Ar wahân i'r taliadau hyn am fenthyciadau, mae gan wariant cyfalaf hefyd oblygiadau ar gyfer yr elfen *gyfredol* o *wariant refeniw*, gan fod asedau newydd yn cynhyrchu costau refeniw newydd, megis staffio, gwres a chostau glanhau.

Gwariant cyfalaf sy'n cael ei godi ar y cyfrif refeniw (CERA): Unrhyw *wariant cyfalaf* a delir o gyfrif refeniw neu o gronfeydd refeniw wrth gefn. Ymhlith pethau eraill mae'n cynnwys: cyfraniadau refeniw at wariant cyfalaf; *gwariant cyfalaf* sy'n cael ei dalu o gronfeydd refeniw wrth gefn; a symiau sy'n cael eu neilltuo o gyfrif refeniw fel swm i dalu am gredyd ar gyfer *trefniadau credyd* neu mewn perthynas â *derbyniadau cyfalaf tybiannol*.

Gwariant cyfredol net: gweler elfen *gyfredol gwariant refeniw*.

Gwariant refeniw: Gwariant y mae angen ei ariannu o refeniw yn y flwyddyn gyfredol. Mae hyn yn cynnwys cost barhaus cynnal gwasanaethau lleol, gan gynnwys cyflogau gweithwyr cyflogedig a phrynu nwyddau a gwasanaethau (gweler elfen *gyfredol gwariant refeniw*) a chost ariannu *gwariant cyfalaf* (gweler elfen *taliadau cyfalaf gwariant refeniw*). Mae gan wariant refeniw hefyd ystyr benodol wrth ystyried cyfanswm gwariant refeniw, sef *gwariant refeniw gros heb gynnwys* yr hyn a ariennir gan *grantiau penodol y llywodraeth* y tu allan i *gyllid allanol agrededig*. Mae hyn yn hepgor gwariant ar wasanaethau a weinyddir gan yr awdurdodau lleol yn bennaf ar ran y llywodraeth ganolog, er enghraifft dyfarniadau gorfodol i fyfyrwyr, fel bod y mesur yn adlewyrchiad gwell o gyfanswm gwariant yr awdurdodau lleol. Gelwir gwariant refeniw a ddiffinnir fel hyn yn aml yn wariant ar sail *cyfanswm gwariant safonol*.

Gwariant refeniw gros: Elfenn gyfredol net (gweler *cyfredol*) o *wariant refeniw*, ynghyd ag elfen *taliadau cyfalaf wariant refeniw*. I bob pwrpas yr holl wariant refeniw ydyw, gan gynnwys yr hyn a ariennir gan incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau a ffynonellau eraill heb fod yn ffynonellau grant, ond gan gynnwys yr hyn a ariennir gan *grantiau penodol y llywodraeth*, a hynny o fewn *cyllid allanol agrededig* a'r tu allan iddo.

Gwariant refeniw net: Defnyddir gwariant net fel rheol yng nghyd-destun gwariant refeniw. Gwariant refeniw net yw'r holl wariant refeniw heb gynnwys yr hyn a ariennir gan incwm o werthiannau, ffioedd, a thaliadau a ffynonellau eraill heb fod yn grantiau, a'r hyn a ariennir gan *grantiau penodol y llywodraeth*, a hynny o fewn *cyllid allanol agrededig* a'r tu allan iddo. Fel arall swm y gwariant ydyw a gefnogir gan y *dreth gyngor* a chymorth cyffredinol gan y llywodraeth ganolog, plws (neu lai) unrhyw neilltuadau o gronfeydd ariannol (neu iddynt) .

Gwasanaethau masnachu: Gwasanaethau'r *awdurdodau lleol* y bwriedir eu hariannu yn bennaf o daliadau a godir ar ddefnyddwyr y gwasanaeth. Gall y defnyddwyr hyn fod yn wasanaethau eraill yr *awdurdodau lleol* neu beidio. Cofnodir gwariant ac incwm ar gyfer y gwasanaethau hyn mewn cyfrifon masnachu ar wahân, sydd, at ei gilydd, yn cydbwysu i raddau. Caiff unrhyw wargedau neu ddiffygion ar y cyfrifon masnachu eu trosglwyddo i'r *gronfa gyngor*, ac maent yn rhan o gyfanswm *gwariant refeniw*. Ni roddir manylion gwasanaethau masnachu yn y cyhoeddiad hwn, ond gellir eu cael oddi wrth y cyfeiriad ar flaen y cyhoeddiad hwn.

Gwasanaethau'r gronfa gyngor: Gwasanaethau'r *awdurdod lleol* sy'n cael eu hariannu'n bennaf drwy drethi lleol a grantiau ac sy'n dibynnu i raddau cyfyngedig yn unig ar incwm o ffioedd, taliadau a gwerthiannau. Maent yn cynnwys addysg, yr heddlu, tân, priffyrdd, gwasanaethau cymdeithasol personol a gwasanaethau amgylcheddol.

Gwerth ardrethol eiddo: Fe'i cyfrifir ar sail ei werth rhentu tybiannol gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio, sef y rhent a fyddai'n perthyn i'r eiddo pe bai'n cael ei gynnig ar y farchnad agored. O dan y drefn ar gyfer *ardrethi annomestig* cynhelir prisiadau bob pum mlynedd a daeth hynny i rym yn Ebrill 1990, Ebrill 1995, Ebrill 2000 ac Ebrill 2005.

Prisiau alldro (neu arian parod): Gwariant a ddangosir yn ôl prisiau alldro sy'n adlewyrchu lefel y prisiau a oedd mewn grym pan dynnwyd y gwariant, h.y. gwariant gwirioneddol o fewn cyfnod amser penodedig. Bydd cymariaethau gwariant dros amser yn ôl prisiau alldro yn dangos codiadau oherwydd chwyddiant yn ogystal â newidiadau go iawn yn lefelau gwasanaethau, ayb.

Y Rhestr ardrethu ganolog: Yn dangos *gwerthoedd ardrethol* (agregedig) dosbarthiadau penodol o hereditament annomestig a feddiennir gan bersonau dynodedig. Mae'r rhestr yn dangos: hereditamentau (ac eithrio pwerdai nad ydynt wedi'u meddiannu gan National Power, Nuclear Electric a Powergen; a dociau a phorthladdoedd mawr) a thelathrebiadau, rhai piblinellau traws gwlad a rhai dyfrffyrdd sy'n cael eu prisio ar sail statudol arferol.

Rhwymedigaethau credyd: O dan Ran IV o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol neilltuo cyfrannau penodedig o'u *derbyniadau cyfalaf fel darpariaeth* yn erbyn rhwymedigaethau credyd (neu ddyled). Gellir defnyddio'r hyn sy'n weddill, a elwir *derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy*, i ariannu *gwariant cyfalaf* neu gall yr awdurdod ei neilltuo'n wirfoddol fel darpariaeth i dalu rhwymedigaethau credyd. Yn ogystal, mae gofyn i'r awdurdodau wneud isafswm darpariaeth o'u cyfrifon refeniw i dalu rhwymedigaethau o'r fath a gallant wneud cyfraniadau refeniw gwirfoddol atodol.

Y tâl cymunedol: Fe'i cyflwynwyd yn lle'r ardrethi domestig ar 1 Ebrill 1990 ac fe gafodd ei ddiddymu a'i ddisodli gan y *dreth gyngor* ar 1 Ebrill 1993. Tâl (neu daliadau) lleol personol ydoedd a bennwyd gan yr *awdurdod bilio a'r awdurdodau praeseptio*, i gasglu refeniw, a oedd, o'i gymryd ynghyd â'u cyfrannau o gymorth y llywodraeth ganolog, yn ddigon i ariannu eu *gofynion cyllideb*. Yr oedd y tâl cymunedol personol yn daladwy, gydag ychydig o eithriadau, gan bawb 18 oed neu drosodd.

Taliadau cyfalaf: Yr elfen **taliadau cyfalaf** o *wariant refeniw* yw cost ad-daliadau dyled a'r llog sy'n daladwy ar fenthyciadau a godir i ariannu hen *wariant cyfalaf* a chyfraniadau refeniw uniongyrchol tuag at *wariant cyfalaf* yn y flwyddyn bresennol (gweler *gwariant cyfalaf a godir ar y cyfrif refeniw*).

Trefniadau Credyd: Ffurfiau ar gredyd nad ydynt yn cynnwys benthycia arian gan *awdurdod lleol*. Maent yn cynnwys prydlesau tir neu eiddo arall a chontractau sy'n darparu ar gyfer credyd estynedig yn yr ystyr bod mwy na blwyddyn ariannol lawn yn mynd heibio rhwng y cyfnod pan wnaeth yr awdurdod gaffael y gwerth a thalu'r gwerth hwnnw. Rhaid i sicrwydd credyd, er enghraifft, fel cymeradwyaeth credyd neu *dderbyniad cyfalaf*, fod ar gael ar gyfer cost lawn y trefniant yn y flwyddyn y gwneir y trefniant ynddi.

Treth gyngor: Tâl lleol personol a bennir gan yr *awdurdod bilio a'r awdurdodau praeseptio* - i gasglu refeniw, sydd o'i gymryd ynghyd â'u cyfrannau o gymorth y llywodraeth ganolog, yn ddigon i ariannu eu *gofynion cyllideb*. Disodlodd y *tâl cymunedol* ar 1 Ebrill 1993 ac mae wedi'i seilio ar werth yr eiddo a nifer yr oedolion sy'n byw yno. Asesodd Asiantaeth y Swyddfa Brisiol yr holl eiddo yn ardal pob cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol a neilltuo pob eiddo i un o naw band prisio; sef A i I. Caiff eiddo newydd eu prisio a'u gosod mewn band prisio yn ôl eu gwerth tybiannol ym 2003. Pennir y dreth wedyn ar sail y nifer o adeiladau sy'n cyfateb â band D ym mhob blwyddyn, a phennir lefelau'r dreth ar gyfer anheddau mewn bandiau eraill mewn perthynas â gwaelodlin band D.

Treth gyngor ar gyfer gwario safonol (CTSS): Y *dreth gyngor* y gallai pob awdurdod bilio ei phennu pe bai pob awdurdod yn ei ardal yn gwario ar lefel eu *hasesiad gwario safonol*. Dosberthir y *grant cynnal refeniw* i awdurdodau unigol ar y rhagdybiaeth bod pob awdurdod yn pennu *treth gyngor* sy'n gyfartal â'r ffigur hwn. Yn ymarferol, mae CTSS yn wahanol i'r *dreth gyngor* wirioneddol a bennir ym mhob awdurdod, gan fod pob awdurdod yn gwario ar lefel wahanol i'w *hasesiad gwario safonol*. Disodlodd CTSS y *tâl cymunedol* ar gyfer gwario safonol (CCSS) yn y flwyddyn ariannol 1993-94.